

BUDAKALÁSZI

XVI. évfolyam | 2. szám
2022. március

HÍRMOND

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана Калаша

Elkészült az új
Településképi Rendelet

A TARTALOMBÓL

- Március 15. Adán és Lovétén
- Költségvetés és a helyi adók 2022-ben
- Szűrővizsgálatok Budakalászon
- Védett galériaerdők és Natura 2000 terület a Duna-parton – vigyázzunk rá!
- Mérföldkőhöz ér a Településfejlesztési Kon koncepció
- Mentás kert – több mint piac

Újrapapír

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn.”
(Széchenyi István)

Szeretettel meghívjuk
Budakalász polgárait

2022.
március

15 -én

10 órára az 1848/49-es forradalom
és szabadságharc tiszteletére
rendezett ünnepi megemlékezésre.

Helyszín: Kós Károly Művelődési Ház
és Könyvtár nagyterme

Ünnepi beszédet mond:
dr. Göbl Richárd polgármester

Az ünnepi műsorban közreműködnek:
Lenvirág Táncegyüttes és
Kalász Alapfokú Művészeti Iskola

Emlékezzünk és ünnepeljünk együtt!

BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

JOBB SZŰRNI, MINT MEGIJEDNI!

Budakalászon hagyománya van a helyben végzett szűrővizsgálatoknak. Az önkormányzat és az Egészségklub szervezésében idén tavasszal és ősszel is lesznek szakorvosok részvételével végzett szűrővizsgálatok.

Az elmúlt évtizedekben alapvető szemléletváltás következett be a betegségek felismerése és kezelése terén. Míg régebben a felismert betegség gyógyításán volt a hangsúly, orvoskollégáimmal ma azt valljuk, hogy az egészséges életmód népszerűsítésével és a megelőző szűrővizsgálatokkal őrizhetjük meg leghatékonyabban embertársaink egészségét. A szűrővizsgálatok nem csak az időben feltárt betegség gyógyulásának az esélyét növelik, de költséghatékonyabbak is. Lehetetlen vállalkozás néhány sorban a szűrővizsgálatok minden részletét ismertetni, ez részletesen megtalálható az ANTSZ honlapján. Néhány általam fontosnak vélt részletet ebből emeltem ki:

Az elmúlt húsz év mindegyikében Magyarországon haltak meg a legtöbben népességarányosan a környező országok lakosai közül. Bár általánosságban itthon is javultak a hosszabb életkilátások, a nők így is nálunk élnek meg a legkisebb eséllyel a 65 éves kort, és a férfiak esetében pedig csak Romániát előzzük meg ebből a szempontból. Rengetegen küzdenek itthon valamilyen krónikus betegséggel, és ez nagyon sok ember halálához vezet. A halálokok között a szív- és érbetegségek állnak első helyen az összes halálozás mintegy felét okozva.

A halálozás mintegy negyedéért a daganatos betegségek felelősek. E betegségek népegészségügyi fontossága tehát kiemelkedő. A születések számát messze meghaladó halálozás jelentősen hozzájárul a népességfogyáshoz. Az orvostudomány mai állása szerint, a betegségteher mérséklésére hosszú távon a betegségmegelőzés, a halálozás mérséklésére közép- és rövidtávon a szűrővizsgálat a legígéretesebb stratégia.

A betegségek nem „derült égből villámcsapásként” törnek ránk, hanem egy időben akár évekre elhúzódó, több szakaszból álló folyamat eredményei. Az általunk megélt betegség csak „a jéghegy csúcsa.” Az elsődleges megelőzés az „expozíció” kiküszöbölését jelenti, ez az egészséges életmódra való edukációval érhető el. A másodlagos megelőzés a szűrővizsgálat, amely a már kialakult patológiát tárja fel még tünet és panaszmentes stádiumban.

A szűrővizsgálatok bármely szerv, szervrendszer működésére, anatómiai és funkcionális állapotára irányulnak. Nem tudok róla, hogy eddig történt volna pl. demencia szűrés, magam ezt először végeztem itt Budakalászon, csatlakozva az eddig bevezetett szűrővizsgálatokhoz. A jelentkezőkből találtam is demencia-gyanús beteget, akit további vizsgálatokra irányítottam.

Emlőszűrés a 45-65 év közötti nők kétvétenkénti mammográfiás vizsgálatával történik, a méhnyakszűrés a 25 és 65 év közötti nők háromvétenkénti citológiai vizsgálatával, a vastagbélvizsgálat az 50-70 év közötti férfiak és nők esetében a székletbeli rejtett vér laboratóriumi kimutatása útján lehet szűrni. A nemzeti népegészségügyi program olyan betegségekre irányuló szűrővizsgálatokra tesz ajánlást, amelyek gyakorisága kiemelkedő, és amelyek betegségek vezető szerepet visznek a halálozási statisztikában, népegészségügyi szerepük jelentős.

Meglátásom szerint itthon a házi orvosokon rengeteg minden múlik. A pácienseikkel való szoros, évtizedes kapcsolat őket teszi az egészségmegőrzés kulcsszereplőivé. Ők már akkor szűrnek, amikor a páciens belép a rendelő ajtaján. Gyakran mondja a páciensünk: „Nincs panaszom, csak gyógyszert íratni jöttem.” A tapasztalt vizsgálónak azonban feltűnik, hogy Pista bácsi, Mária néni valahogy nem a „régí”. Végezzünk el néhány vizsgálatot, hátha van mégis valami baj – vetjük fel sokszor a kérdést. És ha csak vaklármá volt, később nem derül fény betegségre, akkor is megérte. A családorvos az, aki figyelmeztet az elmaradt szűrővizsgálatra, de amikor megméri a vérnyomást, akkor is szűrést végez.

Jogi értelemben nem kötelező megjelenni a szűrővizsgálaton, hiszen csak a közösségre veszélyes fertőző betegségek elleni szűrésre kötelezhetőek az egyének. A rák például „nem közveszélyes, hanem csak önmagára veszélyes” betegség. A szűrővizsgálaton való részvétel az egészségügyi ellátórendszer által felkínált és ajánlott olyan lehetőség, amely életet menthet. Élünk vele, törődünk többet egészségünkkel!

Budakalászon régi hagyománya van a helyben végzett szűrővizsgálatoknak. Városunk önkormányzata az Egészségklub szervezésében az idei évben is végeztet szűrővizsgálatokat a felkért szakorvosok részvételével. Mindenkihez szólunk, minden érintettet várunk ezekre a vizsgálatokra. Ha egészség van, akkor mindenünk megvan!

dr. Göbl Richárd, polgármester

TESTVÉRTELEPÜLÉSEINK

Március 15. minden magyar településen az egyik legnagyobb ünnepnap. Budakalász testvértelepülései közül a két magyar várost, a délvidéki Adát és az erdélyi Lövétét kérdeztük az 1848-49-es forradalom és szabadságharc megemlékezéseiről és annak korábbi tilalmáról.

Mint tudjuk, a Habsburg Birodalom a jól időzített felkeléssel szemben alulmaradt. Elkeseredett próbálkozásai közben egymás ellen fordította a Kárpát-medencében élő nemzetiségeket, majd miután ez sem volt elég, az orosz cári haderő segítségével verette le a forradalmat.

Az 1867-es kiegyezésig a szabadságharcra való megemlékezés a Habsburg Birodalomban mindenhol tilos volt, majd a Monarchia államszövetségének keretein belül lehetőségük nyílt a közösségeknek együtt emlékezni, ünnepelni. Budakalász sorsa az első és a második világháborút követően két magyar testvértelepüléstől nagyon különbözően alakult.

A posztoszocialista államokra egyaránt jellemző, hogy a forradalom tematikája köré építhető események nagy hangsúlyt kaptak, az emlékezőpolitika a művészetekhez való viszonyt is átalakította, elég csak arra gondolnunk, hogy a művészeti ágak egyes kánonjaiban, például az irodalomban a forradalmi költők munkássága milyen súllyal bír a békeidőben született

március

15

ÍGY ÜNNEPELNEK
ADÁN ÉS LÖVÉTÉN

életművekhez képest. Ez az emlékezőpolitika megfigyelhető volt a térség többi posztoszocialista államában egyaránt, a nemzetiségi helyzetbe szorult kultúra a perifériára került, az államszocializmus a többségi kultúrába kívánta egy népként asszimilálni a kisebbségeket, így a határainkon kívülrékedt magyarok nem ünnepelheték saját ünnepeiket.

LÖVÉTE

Hogyan érintette a 48/49-es szabadságharc Lövétét?

Nincs Székelyföldön olyan település, amelynek történelme ne fonódna össze az 1848/1849-es forradalom és szabadságharc erdélyi eseményeivel, történelmünk e nagyszerű fejezetével. Minden helység adott a forradalomnak hős honvédeket, nemzetőröket, és jelentősek voltak anyagi áldozataik is a haza oltárán. Nem kivétel ez alól szülőfalunk, Lövete sem. Itt is párhuzamosan folyt a nemzetország összeírása és a honvédségbe való toborzás. A katonság számára szükséges lőpor beszerzésében és az ágyugolyók öntésében nagy szerepe volt Gyertyánffy Jónás vaskereskedő Lövete határában (Szentkeresztbányán) felállított hámorának. Az agyagfalvi székely nemzetgyűlésen (1848. október 16.) is nagy számban vettek részt a két Homoród-mentéről, így Lövétéről is. 1849-ből ránkmaradt a lövétei nemzetőrök lajstroma; a nemzetőrök közül többen vé-

gigharcolták a szabadságharc erdélyi csatáit. Tervbe vették a nagyobb méretű hadianyaggyártást is a helyi vashámorban. Végül ágyút nem, de különböző kaliberű vasgolyókat nagy számban öntöttek a Gál Sándor ezredes parancsnoksága alatt lévő haderők számára, aki 1849. augusztus elején, egy éjszaka a katonáival és négy ágyújával Lövétén halt meg. Ennek emlékét emléktáblával örököltette meg a Pro Lövete Egyesület 2006-ban. A vashámor is megszenvedte a hadiipari tevékenységet. Az itt átvonuló orosz-osztrák hadak megtorlásképpen

ADA

Hogyan érintette a 48/49-es szabadságharc Adát?

Ada az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc idején közel tízezer lelket számláló mezőváros volt vásártartási joggal. A települést túlnyomó többségében (mint ahogy ma is), magyarok lakták, ezért örömmel fogadták a magyar függetlenségi harcot, az úrbéri viszonyok megszüntetését. Anyagiilag is támogatták a szabadságharcot. Sajnos nagyon kevés levéltári forrásunk van ezekről a dolgokról, amit tudunk, hogy itt csata nem játszódott le.

Mikor volt az első nyilvános március 15-i rendezvény Adán?

A szabadságharc bukása után tilos volt minden nyilvános megemlékezés. A hősie harcok, a hősök emlékét azonban nem lehetett kitörölni az emberek emlékezetéből, ezért, ha suttogva is, de sokat beszéltek az eseményekről. A kiegyezés után kezdődnek meg a nyilvános megemlékezések Adán, a temetőben keresztet állítanak a hősök és áldozatok emlékére.

A Trianoni békediktátum után a Délvidéket, így Adát is elcsatolják az anyaországtól. A Jugoszláv Királyságban sem nézték jó szemmel a magyarság március 15-i rendezvényeit, a titói Jugoszláviában pedig szigorúan tiltottak minden ilyen jellegű megemlékezést. Jugoszlávia szétesése után az 1990-s évek elején kezdődtek ismét Délvidék szerte az 1848/49-es szabadságharcról a megemlékezések, így Adán is. A temető mélyéből előkerült a több mint száz éves emlékkereszt, némi restaurálás után újból felállítottuk és ott tartottuk a kegyeleti megemlékezéseket, míg 2011-es év elején Budakalász város önkormányzata egy Damjanich János domborművet ajándéko-

feldúlták és felégették Lövete határában lévő kohó- és hármortelepet, porig égetve a töltőhidat.

Mikor volt az első nyilvános március 15-i rendezvény Lövétén?

Az első nyilvános március 15-i rendezvényre 1990. március 15-én került sor Lövétén. A községünk lobogódszbe, magyar nemzeti színekbe öltözött. Ünnepléses szentmise keretében emlékeztünk hős elődeinkről, majd az első és a második világháborús emlékműnél nagyszabású, kulturális rendezvény (ünnepi beszédek, versek, 48-as katonadalok) tarkította ünnepségre került sor, amelyet koszorúzás követett. Az évek hosszú során rendszeressé vált március 15-i rendezvényeinket számos alkalommal megtisztelték a Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának képviselői és kiemelkedő közéleti személyiségek is.

Mivel készülnek idén? Hogy zajlik az ünneplés?

Valószínűleg az elmúlt évek során kialakult, megszokott „forgatókönyv” szerint zajlik majd, ha a járványügyi intézkedések ezt megengedik.

Tódor Lóránd
kántor, Lövete

Fotók: Mihalek György

zott Adának. A domborművet a városközpontban felállított emlékfal homlokzatára helyeztük el, és azóta két helyen tartunk március 15-i és október 6-i kegyeleti rendezvényeket; a temetőben az emlékkeresztnél és a városközpontban a Damjanich János emlékműnél.

Mivel készülnek idén? Hogy zajlik az ünneplés?

2022. március idusán is két helyszínen tartjuk a koszorúzási ünnepséget. A temetőben, ahol a település iskoláinak diákjai emlékeznek a forradalmárookra, valamint a Damjanich János emlékműnél, ahol a magyar Himnusz közös eléneklése után a Vadvirág Hagymányápoló Kör versmondói alkalmi verseket adnak elő, majd az ünnepi beszédek után megkoszorúzzuk a mártírhalált halt Damjanich János emlékművét. Az ünnepet a Vadvirág Hagymányápoló Kör fiataljai verssel, zenével, tánccal egybekötött műsorral az adai színházteremben zárják.

Grúber Ferenc, a Millecentenáriumi Emlékbizottság elnöke,
társszervező, Ada

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

VÉGÉHEZ KÖZELEDIK A 240 LITERES BARNA KUKÁK ÉS A KOMPOSZTÁLÓK KIOSZTÁSA

Egy 2019-es pályázat eredményeként komposztládák és a zöldhulladék gyűjtésére szolgáló barna kukák kerülnek a budakalászi házak kertjébe. A beszerzés hazai és uniós forrásból történt és a Nemzeti Fejlesztési Programiroda bonyolította. **A barna kukákból egy darab 120 vagy 240 literest lehetett választani. A társasházak akár 1100 literes hulladékgyűjtő edényeket is igényelhetnek; a 310 literes komposztáló edényekből pedig több is kérhető.**

Eddig kiosztott kukák és komposztálók száma:

- 1100 literesből: 3 db.
- 240 literesből: 1722 db.
- 310 literes komposztálóból: 2303 db.

A decemberben indult regisztrációs folyamat ideje alatt kiderült, hogy a 120 literes barna kukákat a vállalkozó nem tudja időben leszállítani, erre március elején kerül sor.

Mi a helyzet a 120 literes barna kukákkal?

A 120 literes barna kukák is rövidesen megérkeznek. Azok, akik már regisztráltak 120 literes kukákra és komposztálókra, március folyamán e-mailben kapnak értesítést az új kiosztási időpontokról és a helyszínekről a regisztrációban kiválasztott helyhez igazodva. Fontos tudni, hogy március 15-től a hulladékszállítási szolgáltató ingyenesen csak a barna kukákban kihelyezett zöldhulladékot fogja elszállítani. Akik továbbra is zsákokban akarják elszállíttatani a zöldhulladékukat, megvásárolhatják azokat a szolgáltatótól.

MÁRCIUS VÉGÉTŐL ÚJRA JÁR A MOBIL KORMÁNYABLAK

A téli szünetet követően, újra Budakalászra érkezik a Mobil Kormányablak. Az első időpont, 2022. március 31. csütörtök 9.00 és 15.00 óra között. Helyszín a Faluház udvara.

A szolgáltatás közeli elérhetőségével az a cél, hogy a személyazonosító igazolvánnyal, lakcímkártyával, útlevéllel, vezetői engedéllyel kapcsolatos ügyintézésre, diákigazolvány kiállításra, ügyfélkapu regisztrációra, vagy más hivatalos ügyek miatt ne kelljen a budakalásziaknak utazniuk, havonta egy alkalommal helyben legyen lehetőség a hivatalos ügyek intézésére. A Kormányhivatal tájékoztatása alapján a Mobil Kormányablak szolgáltatásait érkezési sorrendben lehet igénybe venni, időpontfoglalásra itt sajnos nincs lehetőség.

IDÉN MÁRCIUS 20-IG VÁRJUK A JELÖLÉSEKET A „KALÁSZI PAJZS ÉRDEMÉREM” ELISMERÉSRE

2022-ben március 20-ig lehet leadni a jelöléseket a „Kalászi Pajzs Érdemérem” elismerésre, amivel Szent György napján Budakalász „hősét” jutalmazza a város.

„KALÁSZI PAJZS ÉRDEMÉREM” adományozható a rendvédelemmel, közbiztonsággal foglalkozó és a helyi szinten mértékadó módon feladatot ellátó állami, önkormányzati, rendvédelmi szerv vagy civil szervezet tagjának, illetve civil személyként a rendvé-

delem és közbiztonság terén kiemelkedőt nyújtó természetes vagy jogi személynek. Az elismeréshez díszoklevél, emléklapok és pénzjutalom jár, a díj átadására április 24-én, Szent György napján kerül sor.

Jelölő lehet minden budakalászi polgár, aki a honlapon közzétett nyomtatványt kitölti és elküldi

- postai úton a Budakalász Város Önkormányzata, 2011 Budakalász, Petőfi tér 1. címre vagy
- aláírva, beszkenelve az info@budakalasz.hu e-mail címre.

Kérjük, hogy a jelöléshez írjanak egy legalább 1000 karakteres indoklást.

ÁLLÁSHIRDETÉSEK

A Budakalászi Polgármesteri Hivatal pályázatot hirdet teljes munkaidőben **közterület-felügyelő munkakör** betöltésére határozatlan időre. Jelentkezni lehet elektronikus úton dr. Deák Ferenc jegyző részére a humanpolitika@budakalasz.hu e-mail címre küldött fényképes önéletrajzzal, iskolai végzettséget igazoló okiratok másolatával, 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal és egy nyilatkozattal arról, hogy pályázati anyagát a jelentkezések elbírálásában résztvevők megismerhetik. Jelentkezési határidő: 2022. április 4. A pályázati kiírással kapcsolatosan további információt Fetterné Ferenczy Beatrix irodavezető nyújt, a 26/340-266-os telefonszámon.

Budakalász Város Önkormányzata **zöldfelületi munkás (segédmunkás)** munkakörbe útfenntartással és parkfenn-tartással kapcsolatos feladatok ellátására teljes munkaidőre munkatársat keres. Jelentkezni e-mailben (info@budakalasz.hu), személyesen vagy postai úton Budakalász Város Önkormányzatának (2011 Budakalász, Petőfi tér 1.) címzett fényképes önéletrajzzal lehet, végzettséget igazoló okiratok másolatával és egy nyilatkozattal arról, hogy pályázati anyagát a jelentkezések elbírálásában résztvevők megismerhetik. A borítékra kérjük ráírni, hogy „segédmunkás”.

SEGÍTSÉG A HÁBORÚ MIATT SZENVEDŐ KÁRPÁTALJAI MAGYAROKNAK, AZ UKRÁN MENEKÜLTEKNEK

Oroszország megtámadta Ukrajnát. A háborús helyzet miatt sokan kerültek nehéz helyzetbe, otthonuk elhagyására kényszerültek. Budakalász Város Önkormányzata a budakalászi Szent Ferenc Karitással együttműködve segítségnyújtást szervezett. dr. Göbl Richárd polgármester egyeztetett a határ menti Barabás községgel, akiknek ugyancsak segítséget ajánlott. A tárgyi felajánlásokat a hatékony logisztika érdekében a Faluház munkatársai koordinálják, itt gyűjtjük és innen juttatjuk célba. az adományokat. A nyitva tartási időben tartós élelmiszereket (rizs, tészta, konzervek) takarókat, tisztítószereket, szerint csomagolt gyermek ruhaneműre van most a legnagyobb szükség. Budakalász Város honlapján

külön felületet hoztunk létre, ahol a legfrissebb információk megtalálhatók. Ideiglenes szállást, fuvarozási segítséget felajánlóknak egy regisztrációs felületet is létrehoztunk. Akik pénzadománnyal segítenének, például a Kárpátaljai Ferences Misszió alapítvány és Magyar Katolikus Karitászt közreműködésével megtehetik.

ÁPRILIS KÖZEPÉTŐL TELEPÜLÉSRÉSZENKÉNT LESZNEK LAKOSSÁGI FÓRUMOK

A városvezetés a 2011 Egyesület programjának megfelelően elindította a városrendezési eszköztár teljes felülvizsgálatát, az Élhető Budakalász településfejlesztési programot. A helyzetértékelést segítő lakossági kérdőívet közel hatszáz érdeklődő budakalászi töltötte ki, a fókuszcsoportos találkozókra pedig a helyi civilek, egyesületek, vállalkozók és intézményvezetők mondták el véle-

ményüket, javasolataikat. A Településfejlesztési Koncepció képezi majd az alapját a Településrendezési Tervnek, az új Helyi Építési Szabályzatnak és a Szabályozási Tervnek. Ezt a munkafolyamatot április közepétől településrészenként megtartott lakossági egyeztetések kísérik.

ÓFALU, VASÚTMENTE, ALSÓ MADÁR UTCÁK

– április 13. 17.00 óra, Kalász Suli

BERDÓ – április 14. 17.00 óra Kalász Suli

SZENTISTVÁNTELEP

– április 28. 17.00 óra,
Szentistvántepleni Iskola

TAVÁN, PREKOBERDÓ, FELSŐ MADÁR UTCÁK

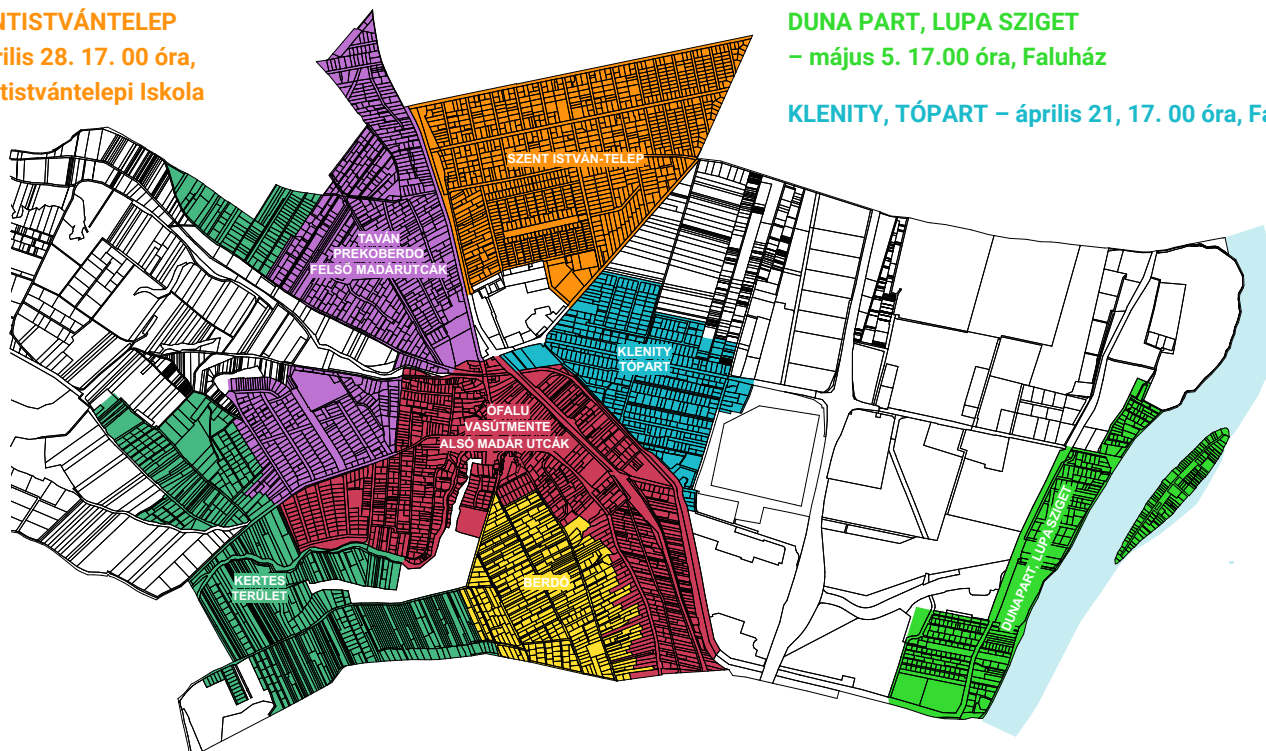
– április 20. 17.00 óra, Patakpart Általános Iskola

KERTES TERÜLET – május 4. 17.00 óra, Faluház

DUNA PART, LUPA SZIGET

– május 5. 17.00 óra, Faluház

KLENITY, TÓPART – április 21, 17.00 óra, Faluház

A Budakalász jövőjét évtizedekre meghatározó új Helyi Építési Szabályzat az év végére várható. A szakértői anyagok célja a városfejlesztési döntések megalapozása, de a rövidesen megnyíló

uniós és hazai pályázati lehetőségek kihasználása miatt is fontosak. Valamennyi dokumentum elérhető a városi honlap (www.budakalasz.hu) nyitóoldalaról.

INTÉZMÉNYI HÍREK

Patakpart Általános Iskola

JELENTKEZÉS A 2022/2023-AS TANÉV OSZTÁLYAIBA

Az érdeklődők az iskola honlapján elérhető űrlap kitöltésével jelezhetik már iskolás gyermekük átjelentkezési szándékát a Patakpart Általános Iskola 2022/2023-as tanévére. Az átjelentkezési szándékot 2022. március 11-ig várjuk. Iskolánk budakalászi, az iskola felvételi körzetében élő gyermekek átvételét biztosítja a fenntartó által kiadott engedély alapján indított osztályokba.

A leendő elsős gyermekeket 2022. április 21-22-én kell beírtni. Erről részletes tájékoztatást a későbbiekben adunk.

VÁLTOZTOS HÉTKÖZNAPOK A PATAKPARTON

Iskolánk tanulói és tanárai az elmúlt hónapban sem tétlenkedtek. A versenyekre való felkészüléseken és részvételeken túl, betekintést nyújtottak leendő elsőseink szülei számára az iskola életébe, beindultak a délutáni edzések a tornacsarnokban, és a tél elbúcsúztatása mellett hozzáfogtunk a nyári táborok szervezéséhez is.

A február elején megrendezett „Szép magyar beszéd” versenyen területi döntőjében három tanulónk vett részt. Az 5-6. évfolyamosok között Katona Minna (5.G) 1. helyezést ért el, Szentkatolnay Borbálát (6.S) pedig különdíjban részesítette a zsűri. A 7-8. évfolyamosok versenyében Ferencz Zsófia (7.J) képviselte iskolánkat. Köszönjük a gyerekeknek és tanáruknak, Rédlyné Kovács Gabriellának a részvételt és a lelkiismeretes felkészülést.

A szentendrei Ferences Gimnázium által szervezett térségi matematika versenyen a 7. évfolyamosok között Ferencz Zsófia a 8., Thész Luca pedig a 9. helyen végzett. Gratulálunk a lányoknak és

felkészítő tanáruknak, Tihanyi Ildikónak az elért eredményekhez! Február 9-én és 10-én nyílt nap keretében fogadtuk a leendő elsőosztályos gyermekek szüleit, hogy megismerkedhessenek iskolánk épületével és légkörével, pedagógusaink szellemiségével. A felmerülő kérdések miatt Kovács Kristóf Áron intézményvezető mellett Bokányi Zsuzsannához és Bozsics Zsanetthez fordulhattak az érdeklődők.

Február lévén a sok munkán és tanuláson kicsik és nagyok ötletes jelmezekbe bújva, jókedvű zenés-táncos mulatságokkal, előadásokkal, vetélkedőkkel intettek búcsút a télnek.

Iskolánk tekintélyes méretű tornatermében megkezdődtek a délutáni sportfoglalkozások. A februárban induló kézi- és röplabda edzések mellett márciustól judo és ritmikus gimnasztika órákkal bővül a kínálat.

A július 20-26. közötti Mosoni-Dunára szervezett evezős táborra várjuk diákjaink jelentkezését! Az érdeklődők a részleteket megtalálják iskolánk Facebook oldalán.

Kalász Suli

KALÁSZ SULI TORNATEREM – MEGKEZDŐDTEK A TERVEZÉSI ELŐKÉSZÜLETEK

Mint ahogy korábban hírt adtunk róla, a városvezetés koncepcióját elfogadó kormányhatározat született a Kalász Suli tornaterem előkészítéséről. A Nemzeti Sportközpontok, illetve a Beruházási Ügynökség végzi a tervezési előkészületeket, melyre közel 91 millió forint fordítható.

Az ötletgazda Dr. Váli István építészmérnök, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság vezetője, Végh Attila intézményvezető és az előkészítéssel megbízott szervezetek szakemberei a helyszínen egyeztettek. A Nemzeti Sportközpontok felel a megvalósíthatósági tanulmány, valamint az engedélyezési és a kivitelezési dokumentáció elkészítéséért, ennek határideje 2022. október 31.

MŰVÉSZET- ÉS SPORTORIENTÁCIÓ A KALÁSZ SULIBAN

Ebben a tanévben indult el 1. m és 1. s osztályainkban a művészeti és sportorientáció, melynek keretében nemcsak a tanórákon találkozhatnak kisdíákjaink a művészet és a sport örömeivel, hanem szabadon választható formában csatlakozhatnak délutánonként az Iskol'art és Éltes! programokhoz is. Ezekre a foglalkozásokon plusz lehetőséget biztosítunk a gyerekek számára, hogy kipróbálhassák a művészetek és sportok széles körét.

Az érdeklődők számára ezúton szeretnénk egy kis ízelítőt nyújtani a jelenlegi első osztályaink életéből.

1.m osztályunkban a hagyományos tantárgyak óráit átszövi a dal, a zene, a mese, a vers, a népi hagyományőrzés, a tánc és a

kézművesség, így megkönnyítjük az óvodából az iskolába való átlépést, az év folyamán pedig színessé, játékosá és hatékonyá tesszük a tanulást.

1.s osztályunkban a gyermekek napjait nemcsak a betűk, a számok világában való kalandozás teszi mozgalmassá, hanem a különféle sportolási lehetőségek is. Az izgalmas, változatos testnevelésórák Kata nénivel és Előd bácsival, az akrobatika, az úszás, a korcsolya, a falmászás mind-mind sok élménnyel gazdagítják diákjainkat. A többféle sport kipróbálása, elsajátítása közben egyre ügyesebbé válnak a mozgásban és ezzel együtt a tanulásban is.

Iskolánk nagy szeretettel várja leendő elsős diákjait a 2022/2023-as tanévben is.

Szentistvántelepi Általános Iskola

SIKER A TERMÉSZETTUDOMÁNYI BOLYAI VERSENYEN

Harmadikosaink 8, negyedikesaink 7, a felső tagozatosok pedig 12 csapattal indultak el az idei Természettudományi Bolyai Csapatversenyen. Az, hogy ilyen sok tanítványunk vett részt a megmérettetésen önmagában is nagy sikernek számít.

A területi fordulóban 4 csapatunk végzett az első tíz helyek egyikén.

A legjobb eredményt a 8.a-s csapatunk érte el: a 4. helyen végzett Jónás Ábel, Pásztor Péter, Sente Gábor és Zakar Huba.

A 9. helyen végeztek a 7.c-ek: Alföldi Zsombor, Farkas Botond, Marton Ábel, Sztankó Péter.

A 10. helyen végeztek a 3. évfolyamon Bartus Cseperke, Dene Flóra Lelle, Csondor Zita és Forián-Szabó Livia.

Szintén a 10. helyen végeztek az 5.b osztályból Tamás Helga, Kovács Lili, Kereszturi Anna és Somfai Regina.

Nagyon büszkék vagyunk minden versenyzőnkre!

Gratulálunk a gyerekeknek és a felkészítő tanáraiknak is!

FELVÉTELI EREDMÉNYEINK

A 2020-2021-es tanévben 62 diákunk írta meg a központi írásbeli felvételit.

Büszkék vagyunk rájuk, hiszen mind magyarból, mind matematikából az országos átlag feletti eredményt érték el. Magyarból az idén 30,01 volt az országos átlag, nyolcadikosainak 31,93 pontot sikerült elérniük, matematikából az országos átlag 22,66 pont volt,

diákjaink 29,55 pontot írtak. Az összpontszámok országos átlaga 52,67 pont volt, iskolánk végzősei 61,49 pontot értek el. Magyarból a legtöbb pontot begyűjtő diákunk 46 pontot ért el a maximális 50-ből, míg matematikából a legjobb pontszámunk a 45 volt. Magyarból 9 tanuló írt 40 pont fölötti felvételit, míg matematikából 10 diák érte el ezt a kiváló eredményt. A felvételizők még a szóbeli megmérettetések előtt állnak, de reméljük, hogy mindenkit az általa áhított helyre vesznek majd fel.

Zeneiskola

Minden érdeklődőt szeretettel várunk a III. Kalászi Tavasz-köszöntő Városi Népzenei Találkozóra 2022. március 22-én, kedden 9:30-tól kb. 14 óráig a Kós Károly Művelődési Ház báltermébe.

A Zeneiskola 25 éves jubileuma alkalmából ugyanaznap, ugyanott este 18 órától Jubileumi Népzenei Hangversenyt adunk jelenlegi és egykori művésztanáraink és növendékeink közreműködésével.

2022. március 26-án, szombaton 17 órakor egykori növendékeink – Polonkai Renáta és Schiffer Ádám (énekművész) valamint Fenyves Krisztián (zongoraművész) – hangversenyét hallhatják.

További részleteket a honlapunkon (kami.edu.hu) és Facebook oldalunkon (facebook.com/kamibudakalaszi) találunk.

KÖLTSÉGVETÉS

KÖLTSÉGVETÉS ÉS A HELYI ADÓK 2022-BEN

A február 23-i képviselőtestületi ülésen döntés született a 2022-es költségvetésről. Napok óta teljes gőzzel dolgozik az önkormányzat levélborítékoló gépe is, idén kicsit több mint 5000 adószámla kivonatot és csekkeket küld ki a hivatal a budakalászi magánszemélyeknek. A helyi cégek az ügyfélkapun keresztül kapják meg az adószámla kivonatukat. Kóder Györgyöt a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság elnökét kérdeztük Budakalász 2022-es költségvetéséről és az idei adózásról.

Miben különbözik az Önkormányzat idei költségvetése a korábbi években megszokottaktól?

A jogszabályi környezet változatlan: az idei költségvetést február végéig kell elfogadnia az önkormányzati képviselőknek, az előző évi költségvetés zárszámadását pedig majd május végéig. Ez a gyakorlat jellemezte az elmúlt évek működését. Korábban az volt a jellemző, hogy február végén lett a városnak költségvetése, de azt a május végi zárszámadáskor jelentősen módosítani kellett. Ekkor, azaz öt hónapnyi késedelemmel kerültek csak a tárgyévi költségvetésbe az előző évekről áthúzódó tételek, kötelezettségvállalások, illetve ekkor lehetett dönten az ún. szabad maradványról, azaz az előző évben le nem kötött és fel nem használt összegekről.

Ez a gyakorlat az idén jelentősen megváltozott, mely egy lényegesen jobb tervezést eredményező, új pénzügyi-gazdasági szemléletet eredménye. A Pénzügyi Iroda munkatársainak ezúton is szeretnék köszönetet mondani, hiszen megfeszített munkával már február végére gyakorlatilag elkészítették a tavalyi év zárását is. A legtöbb előző évekről áthúzódó kötelezettségvállalás és a szabad maradvány már most beépítésre került a 2022-es költségvetésbe, így a februári testületi ülésen dönteni tudtunk ezek ésszerű felhasználásáról. A májusi zárszámadáskor így már csak apró korrekciók várhatóak.

Milyen volt a tavalyi év és milyen lesz a 2022-es költségvetés?

Tavaly az elhúzóó járvány miatt sok minden nem úgy alakult, mint egy átlagos évben, de a város ezzel együtt stabilan tudott működni. Az ismert pénzügyi nehézségek ellenére több beruházást is el tudtunk indítani, illetve be tudtunk fejezni, sőt két jelentős ingatlan is vásároltunk, aminek az elmúlt évtizedben pont az ellenkezője volt a jellemző. Az egyiket a Vasút sori óvoda mellett, hogy idén megfelelő méretű telken kezdhessünk óvodát építeni. A másikat a Táncsics utca elején, amely ugyancsak stratégiai helyen fekvő ingatlan. Az elvonások ellenére a város és a budakalászi intézmények stabilan és jó erőben túl vannak a 2021-es esztendőn.

Ha egyetlen szóval kellene jellemezni a 2022-es költségvetést, azt mondhatjuk, hogy szűkös. Bár Budakalász jelentős helyi adóbevételekkel is rendelkezik, a költségvetés legnagyobb része

a kötelező önkormányzati feladatok ellátását végző önkormányzati intézmények, az óvodák, a bölcsődék működést garantálják, valamint a közművelődési feladatok, az időseklátás költségeit, illetve a hivatal működésének fenntartását fedezik. A költségvetésünk 90 százalékát ezeknek az intézményeknek a működtetése köti le.

A bevételeinknek csupán a 10 százaléka olyan forrás, ami fölött a képviselő-testület tényleges döntési helyzetben van. Arányaiban ekkora forrás jut azokra a fejlesztésekre, amelyekből a korábbi évek-évtizedek infrastrukturális lemaradását lehetne csökkenteni. Ez persze jóval kevesebb pénz, mint amennyire szükség lenne. A szükségszerű és a jogos igényekhez képest több értékteremtő beruházásra a helyben maradó adóbevételek sajnos nem nyújtanak fedezetet, sőt, az önkormányzati feladatokra kapott központi források sem követik az infláció mértékét, nem kompenzálják az egyre dráguló hazai gazdasági környezetet. Számszakilag 2022. évben a költségvetési bevételi főösszegünk 3,4 milliárd forint, amiből az előző évekből áthúzódó összeg mintegy 800 millió forint.

A korábbi évekhez képest nőtt vagy csökkent a költségvetés?

Az összehasonlítás nagyon nehéz, mert minden évben vannak egyedi tételek. Ha csak a nyers számokat nézzük a költségvetés csökken. Ennek azonban az az oka, hogy a tavalyi évben például a városi költségvetést jelentősen növelte a Patakpart Iskola építése, ami ugyan nem önkormányzati feladat volt. Ennek legnagyobb részére 3,5 milliárd forintos állami támogatást kaptunk, de közel 300 millió forintot a városnak is bele kellett tennie. Ezek az összegek tavaly bevételként és kiadásként egyaránt növelték a város költségvetését.

Ha az egyedi tételektől eltekintünk, akkor kisebb növekedés tapasztalható. Sajnos ez a mozgásterünket nem növeli, hiszen a működéshez szükséges dologi kiadások árai is növekednek, az intézményekben dolgozók bérigénye is természetesen nő, hiszen az árak is nőnek, jelentős az infláció. Az intézményeinkben dolgozóknál a méltatlanul alacsony a bérszínvonal nincs arányban az elvégzett munka minőségével, az üzleti szféra béreit pedig inkább ne is hasonlítsuk hozzájuk. Az értékes munkatársakat azonban meg kell tartani, mert nélkülük nincs eredményes intézményi működés.

Mekkora helyi adóbevételrel számol az elfogadott költségvetés?

2022 évben 971 millió forint helyi adóbevételrel számolunk, ennek legnagyobb része a helyi iparüzési adó. Erre óvatosságból a tavalyi évinél némileg kisebb összeget terveztünk, de azt gondolom indokolt az óvatosság, hiszen a pandémia és annak általános gazdasági következményeit az előző években megtapasztalhattuk.

Láttuk, hogy a járvány miatt kialakult folyamatok miatt a gazdasági környezet nehezen kiszámítható.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján, a tervezett adóbevétel hány százalékát sikerül beszedni?

2019-ig a helyi adóbevételek jól tervezhetőek voltak, a gazdasági növekedéssel együtt növekedett a helyi iparűzési adó, inkább csak a növekedés mértéke volt kérdés. A járványhelyzet ezt felborította, a gazdasági visszaeséssel együtt az iparűzési adóbevételek is beestek. Ismert, hogy a kormány elvonta a gépjárműadó eddig helyben maradt részét is, majd később az iparűzési adó egy részét szintén elvonták az önkormányzatoktól. Igaz, hogy ennek bizonyos arányú kompenzálására később sor került, de a tervezhetőség és a kiszámíthatóság teljesen felborult. A tavalyi évben a befolyt iparűzési adó mértéke ugyan nőtt, de ebből az adónemből származó városi bevételek még mindig nem érik el a 2019 évi szintet. Közgazdászként nagyon örülnék, ha kiszámíthatóbb évek következnenek, de a realitás inkább az, hogy meg kell tanulnunk együtt élni a bizonytalansággal.

Milyen egyéb bevételi forrásai vannak az Önkormányzatnak?

A mozgásterünket kizárólag a különféle pályázatokon elnyerhető bevételekkel tudjuk növelni. Erre az tavaly több lehetőség is nyílt, reméljük a jövőben is így marad. Az új iskola körüli utcák fejlesztésének kényszere közismert. Sikerült pályázati forrást szereznünk az előkészítő munkákra és rövidesen kiírjuk a feltételes közbeszerzési eljárást is, hogy pontos kiviteli költségek ismeretében tudjunk kormányzati támogatást bevonni a megvalósítására, mert erre a város önerőből képtelen lenne. Az elindult fejlesztések közül ki kell emelni a Vasút sori új óvodát. Ott nemcsak a telket, hanem a tervezést is az Önkormányzat vállalta magára, de a beruházás ezután már egyházi forrásból valósulhat meg.

Tavaly, szintén pályázati forrásokból tudtunk elindítani egy közlekedésfejlesztési programot, ami magába foglalta a Lenfónó HÉV-megállótól a körforgalomig kiépült járdát, a Faluházban kerékpártámaszok telepítését. Idén a kerékpáros nyomvonal kialakításával, gyalogátkelőhely-világítás korszerűsítéssel és térfelügyelő kamerák telepítésével folytatjuk.

HÍRLEVÉL FELIRATKOZÁS

Iratkozzon fel Budakalász hírlevelére és értesüljön kéthetente a város legfontosabb történéseiről!

A feliratkozónak a megjelenés napján a Budakalászi Hírmondót is saját e-mail fiókjukba küldjük.

Ebből az elnyert pályázati forrásból finanszírozzuk Budakalász Fenntartható Városi Mobilitási Tervének elkészítését is, ami a további sikeres pályázatok előfeltétele. Sikeresen pályáztunk még az Omszk-parki játszótér és a Cseresznyés utca felújítására, ezek a munkálatok tavasszal el is kezdődhetnek.

Az önkormányzati ingatlanvagyon bérbeadásából viszonylag jelentős díjbevételünk van, azonban az ingatlanok állaga rossz, a fenntartás komoly összeget emészt fel. Amit érdemes még megemlíteni, hogy a város hathatósan lobbizott nem önkormányzati fenntartású intézmények érdekében is. A Kalász Suli tornatermet emelném ki ezek közül, de a tankerület mellett az egyházi, nemzetiségi, sportegyesületi célokat, vagy például a cserkészek közcélú fejlesztéseit is támogatjuk. Ezek a fejlesztési források nem, vagy csupán kis részben jelennek meg a város költségvetésében, de a beruházások, fejlesztések Budakalászon valósulnak meg, az itt élőket szolgálják, sokszor pedig közfeladatokat váltanak ki. Ezt a jó gyakorlatot folytatni szeretnénk, számíthatnak ránk a jövőben is!

RG

JÓ ÉJSZAKÁT!

**MÁRCIUS 13.
AZ ALVÁS
VILÁGNAPJA**

Idén március 13-án lesz az alvás világnapja, ami az alvás fontosságára emlékezteti az embereket szerte a világban. Ezen a napon közel 65 országban orvosok, kutatók, gyógyítók és civil szervezetek összefogásával beszélnek arról, hogy az álmoság és az kialvatlanság lassan népbetegséggé válik, ezért a megelőzésére és a kezelésére nagyobb hangsúlyt kell fektetni. A Szinapszis és a Magyar Alvás Szövetség közös kutatása szerint a felnőtt lakoságnak közel a fele nem alszik jól, sok az alvászavar és az alvászavarbetegség. A megkérdezettek mindössze négy százaléka számolt be arról, hogy az alvása folyamatosan, évek óta kifogástalan. Tehetünk valamit a jó éjszakáinkért? Vagy nyugodjunk bele abba, hogy reggelente reszkető kézzel főzzük le a kávékat és már kora délután kocsányon lógnak a szemek a kimerültségtől? Cikkünkben összegyűjtöttünk néhány praktikat, amit kipróbálhatunk annak érdekében, hogy kipihentebben ébredhessünk reggelente.

Egészséges nappalok, békés éjszaka

Akik alvászavarokkal küzdenek, azoknak fontos egész nap odafigyelni arra, hogy megalapozzák, előkészítsék az békés éjszakai alvás feltételeit. Nem célszerű túl sokáig aludni reggel, mert az felborítja a szervezet ritmusát, de a délutáni szieszta sem ajánlott amennyiben az éjszakai alvás kárára van. Fontos, hogy ne csak mentálisan fáradjunk el. Próbáljunk minél több időt szabad levegőn eltölteni és megfelelő mozgással kellemesen elfárasztani a testünket is. Amennyiben csak este van lehetőségünk a testmozgásra, akkor válasszunk inkább lágyabb, gyengédebb nyújtó gyakorlatokat. A jóga például segít az ellazulásban, ráhangol minket a esti relaxációra.

Kímélő vacsora

Vacsorára könnyű ételeket fogyasszunk és abból se nagy mennyiséget 1-2 órával a lefekvés előtt. Ezzel elkerülhető a megterhelt gyomor miatti éjszakai forgolódás és verejtékezés, ami a szervezet számára legfontosabb mélyalvás rovására mehet. Kerüljük az édességeket kiváltó csokoládét, az élénkítő hatású teákat és a kólát. Sokszor hallani, hogy egy-két pohár bor segíti az éjszakai alvást. Ez azonban tévhit. Az alkohol megemeli a savtartalmat, refluxos panaszokkal élőknek kifejezetten tiltólistás. Mindamellett, hogy az alkoholtól valóban elálmosodhatunk, hosszú távon azonban az alvászavarok kialakulásában is szerepet játszik, ugyanis stimuláló, élénkítő hatásai is vannak, aminek következtében az alvásunk felületessé válik. Alkohol hatására fokozódhat az izzadás

és a horkolás mértéke, gyakrabban kelünk fel kimenni a mosdóba, így az alvás minősége határozottan romlik.

Kávé, dohányzás

A kávé a koffeintartalma miatt vált közkedvelté, a koffein viszont a világ az egyik legnépszerűbb pszichoaktív drogjának egyike, ami stimulálja a szimpatikus idegrendszert. Fennáll a hozzászokás veszélye is. A napközbeni fáradtságot leggyakrabban kávéval próbáljuk orvosolni, hozzászokás esetén azonban már nem éri el a kívánt hatást, csak negatívan befolyásolja az éjszakáinkat, ami miatt még inkább szükségünk van a napközbeni stimulációra. Ebben az esetben hetente csökkenteni kell a kávéadagokat. Alvászavar esetében szorítkozzunk a délelőtti kávéfogyasztásra. A koffeinnél is erősebb stimuláns a dohánytermékekben található nikotin, ami mind az elalvást, mind a pihentető alvást károsan befolyásolja, hiszen éjszaka a szervezet az elvonási tünetekkel küzd. Kutatások igazolták, hogy a dohányzásról leszokók alvásminősége jelentősen javult. Ha nem is tudunk végleg leszámolni a dohányzással, törekedjünk legalább arra, hogy lefekvés előtt 2-3 órával már ne gyűjtsünk rá.

A hálószoba

Amennyiben van elég helyiségünk, a hálószoba csak alvásra szolgáljon, legyen az a passzív pihenés szentélye. Ne legyen benne számítógép, se televízió, ne legyen se túl hideg, se túl meleg, a 20 °C ideális. Reggel ébredés után és este lefekvés előtt jó alaposan szellőztessük át. Legyen megfelelő sötétítési lehetőség, hangulatossá tehető, melegfényű lámpákkal. Az ágymatracot maximum 10 évente tanácsos cserélni és megfelelően kiválasztani az újat kiváltóképp, ha valaki gerincproblémákkal küzd.

Lefekvés előtti ellazulás

Lefekvés előtt 1-2 órával törekedjünk arra, hogy a nap folyamán minket ért terheket le tudjuk tenni, az egész napos pörgésből ki tudjunk szakadni. Ne nézzünk, ne olvassunk híreket, e-maileket, ne foglalkozzunk semmi olyannal, ami a következő napi feladatainkra emlékeztet, vagy feszültséget kelt bennünk. Próbáljunk meg ellazulni egy könyvvel, halk zenével, gyertyafénnyel vagy egy jó fürdővel. A relaxációban segítségünkre lehetnek különböző gyógyteák, mint a citromfű, levendula, macskagyökér, orbáncfű és a komló.

Gulyás Rita

PREVENTÍV SZŰRÉSEK 2022 TAVASZÁN

Budakalász Város Önkormányzata a korábbi évekhez hasonlóan idén is kiemelt figyelmet fordít a lakosok egészségére, a betegségek megelőzésére és az egészségtudatos életmód népszerűsítésére. Idén is folytatódik a több mint tíz évvel ezelőtt megkezdett szűrőprogram sorozat. Az Önkormányzat biztosítja a szűrővizsgálatokhoz szükséges eszközöket, helyiségeket, finanszírozza a szakorvosok tiszteletdíját. A korábbi évekhez hasonlóan a szűrések szervezését az Egészségklub önkéntes tagjai végzik.

A szűrőprogramokra **mindenki hozza magával a személyi igazolványát, lakcímkártyáját és a TAJ kártyáját! Felhívjuk figyelmüket, hogy a szűrőprogramokon elsősorban azok vehetnek részt, akik még nem, vagy az előző szűréstől eltelt egy éven túl vették igénybe a szolgáltatást.**

A szűrésekre az Egészségház vérvételi helyiségében kerül sor, az alábbi időpontokban:

Nőgyógyászati szűrés időpontjai:

2022. április 12. kedd 9:00-12:30 óráig

2022. május 10. kedd 9:00-12:30 óráig

A vizsgálatot Dr. Lőrincz István szülész-nőgyógyász szakorvos végzi. A vizsgálat kiterjed: kolposzkópos vizsgálat, kismencedei UH, citológiai mintavétel, leletezés.

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon 18-20 óra között Rakics Istvánné Anninál a +36 30/944-1165 telefonszámon.

Bőrgyógyászati szűrés időpontjai:

2022. április 1. péntek 8:00-12:00 óráig

2022. április 29. péntek 8:00-12:00 óráig

A vizsgálatot Dr. Buczkó Mónika bőrgyógyász, allergológus, klinikai onkológus végzi.

A szűrővizsgálat a rosszindulatú elváltozások/bőrdaganatok időbeni felismerését szolgálja.

Régóta fennálló bőrpanaszokkal az illetékes szakrendelőt keressék fel!

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon 18-20 óra között Jankuly Tiborné Zsuzsánál a +36 30/264-0637 telefonszámon.

Érszűkület mérés időpontja:

2022.május 7. szombat 9:00-14:00 óráig

A vizsgálatot Dr. Tóth-Domán Judit belgyógyász szakorvos végzi.

A műszeres érszűkület mérés során feltáráásra kerülhet az esetleges perifériás érbetegség.

A perifériás érbetegség a szív és az agyi erek kivüli erek betegsége. 50 éves kor felett, az életkor előrehaladtával meredeken emelkedik a gyakorisága, főleg társuló rizikóbetegségek esetén. Lappangó módon, fokozatosan alakul ki, ezért sokszor már csak későn ad tünetet, ezért érdemes a rizikócsoportokban szűrni a betegséget.

Azon **50 év feletti korosztály** jelentkezését várjuk vizsgálatra, akiknél **nem ismert az alsó végtagi érszűkület** és a kórelőzményben az alábbiak közül legalább egy rizikófaktor szerepel: **dohányzás, cukorbetegség, magas vérnyomás, magas koleszterinszint.**

Érszűkület gyanúját veti fel az alsó végtag fájdalma, mely terhelésre fokozódik, nyugalomban enyhül. Átmeneti vagy állandó jellegű idegi típusú fájdalom, zsibbadás is gyakran társul hozzá. Nehezen vagy nem gyógyuló talpi, lábszári sebek, fekélyek esetén is gondolni kell érszűkület lehetőségére.

Akinél az alsó végtagi érszűkület ismert vagy kezelt, számkukra nem a szűrés, hanem gondozó orvosuknál az időszakos kontroll javasolt!

Jelentkezni lehet: hétfői és szerdai napokon 18-20 óra között dr. Csobod Juditnál a

+36 30/564-2348 telefonszámon.

Egészségük megóvása érdekében éljenek az Önkormányzat, az Egészségklub és a szakorvosok által nyújtott lehetőségekkel!

*dr. Csobod Judit,
Egészségklub vezetőségi tag*

*Balogh Csaba, elnök
Társadalmi Szolidaritás
és Humán Ügyek Bizottsága*

50 éves

A LENVIRÁG TÁNCEGYÜTTES

1972 az év, amikor Szabó Ferencné Schmidt Erzsébet úgy döntött, néptánccsoportot alapít Budakalászon. Vezetése alatt az együttes virágzott, Budakalász pedig felkerült a világ néptánctérképére. A Lenvirág Táncegyüttes azóta ugyan több vezetőségváltáson ment át, de működése az elmúlt fél évszázadban töretlen maradt. A jelenlegi művészeti vezetőket kérdezte az 50 éves évforduló kapcsán Dankovics-Szabó Noémi.

Éppen az 50 éves évforduló előtti, talán az utolsó megfelelő pillanatban vettétek át a táncegyüttes vezetését. Hogy érzitek magatokat most a Lenvirág élén? Mennyire sikerült összeszokni a táncosokkal, a gyerekekkel?

Pukli Gabriella (G): Egyre inkább kezdem magam otthon érezni újból ebben a vezetői helyzetben. Fél év telt el azóta, hogy Gyémánt Ádámmal közösen próbáljuk húzni és irányítani a Lenvirág szekerét. Szerintem elég jól sikerült a csoportokat összekovácsolni ez idő alatt. A legerősebb most talán a Magocska csoport, ők vannak a legtöbben, de mindenhol nagyon jól tudunk a gyerekekkel kommunikálni, és már kialakult a bizalom a szülők és köztünk is.

Ez talán a legfontosabb most. Ha van bizalom, ha kellőképpen erősek az alapok, akkor ez a 2022-es év méltó lehet majd arra, hogy az együttes kellőképpen megünnepelhesse félévszázados múltját. Ádám, te mit gondolsz erről?

Gyémánt Ádám (Á): Kettőnk közül mindig én vagyok az óvatosabb. (mosolyog) A bizalom megvan. Ismernek minket, tudják, milyenek

Lenvirág Táncegyüttes próba

Lenvirág fellépési csoportkép, 1994.

vagyunk. Ismerik a humorunkat, tudják, miben vagyunk szigorúak, mikor lehet viccelni. Fontos lenne, hogy a felnőtt csoport is megerősödjön újra. Hiszen mégis az a csúcsa egy együttesnek. Ők azok, akik megmutatják, hova lehet felérni, ha gyerekként valaki elkezd táncolni. Itt most még kevesen vagyunk, de igyekszünk mozgósítani a régi táncosokat. Azokat, akik rövidebb vagy hosszabb ideig, de táncoltak már a Lenvirág Táncegyüttesben. Szeretnénk, ha az 50 éves fennállást ünneplő gálaműsorban minél több egykori táncos állna a színpadon. Az meg már maga lenne az álom, ha közülük többen úgy éreznék, hogy újra szeretnének rendszeresen eljárni a lenvirágos próbákra. Már alakul is egy elég erős csapat, akik Vrábel János és Gabi első vezetése alatt táncoltak a Lenvirágban és most újra színpadra állnának velünk. Szeretettel látjuk magunk között azokat is, akik még Szabó Erzsébet néniénél, Juhász Zsoltnál, Görög Andrisnál vagy akár a legutóbb távozó Husvéth Csabánál és Kisfalusi Reninél táncoltak. Mindenkire szükség van most ahhoz, hogy ez a gálaműsor méltó legyen egy ilyen kerek évforduló megünneplésére.

(G): Fontos tisztázni viszont, hogy nem a táncosok tudásával van a baj a felnőtt csoportban, hanem a létszámmal. Ezért is szeretnénk, ha minél többen térnének vissza hozzánk. Sok ötlet van a tarsolyunkban. Például azt már most tudjuk, hogy a visszatérő táncosokkal valószínűleg régi koreográfiákat vennénk elő, amikre talán még emlékeznek is. Azon is gondolkodtunk már, hogy aki gyerekként táncolt Erzsébet néni ideje alatt és szeretne velünk színpadra állni, hogyan tehetné meg.

Hogyan próbáljátok meg elérni a régi táncosokat?

(G): Szerencsések vagyunk, mind a kettőnknek van lenvirágos múltja. Ádám egy rövid ideig a felnőtt együttes tagja volt. Táncolt olyanokkal, akik most nincsenek az együttesnél, de erre az alkalomra talán visszacsábíthatók. Nekem is van már jó néhány lenvirágos év a hátam mögött. Fel tudom keresni azokat a táncosokat, akiket még Vrábel Jánossal tanítottunk együtt. De közzétettünk a közösségi média felületeinken is több felhívást, hogy várjuk az egykori táncosok jelentkezését. Márciusban pedig elindítjuk a Lenvirág 50 klubot, ami éppen azt a célt szolgálja, hogy ennek a szép kerek évfordulónak az alkalmából jöjünk össze újra, találkozzunk, emlékezzünk és osszuk meg a történeteinket

Húsvéth Dorina lenvirágos gyerekekkel

egymással. És mivel maguk az események a Lenmamik táncházakhoz kapcsolódnak majd, így egyből lehetősége lesz az érdeklődőknek táncolni is velünk.

Mikor lesz az első alkalom?

(Á): Március 18-án, 18:00-tól várunk minden érdeklődőt a Faluház klubtermébe. Készülünk majd különböző interaktív játékokkal is, amik az együttes múltjához kapcsolódnak. Bár természetesen azt szeretnénk, ha ez inkább egy önfeledt és kötetlen beszélgetés lenne. Lehet hozni a klubba egykori táncos fotókat, hogy ez is segítse a nosztalgizást, de elég csak a jókedv és a nyitottság is. Mi is nyitottak vagyunk mindenkire és kíváncsiak mindenki történetére. Nem számít, hogy valaki csak pár évig volt az együttes tagja vagy évtizedekig, turnézott külföldön, vagy csak a szentendrei skanzenben és a kalászi vígasságokon lépett fel. Mindez nem fontos. Csak az, hogy legyünk sokan. Legyünk egy nagy-nagy család.

(G): Ez a gála tényleg csak egy nagy közös összefogással tud idén létrejönni. Amihez éppúgy kellenek a gyerekek, a fiatalok, a szülők és a régi táncosok. Úgyhogy várunk minden egykori lenvirágost március 18-án. Aki most nem tud ott lenni, ne búsuljon, lesz még Lenvirág 50 klub április 8-án és 29-én, illetve május 20-án.

Hogyan terveztek majd az eseményre próbálni?

(Á): Meglátjuk, hogy hány táncos érdeklődik majd és hogyan tudjuk összeegyeztetni a próbák időpontját a jelentkezőkkel, de szeretnénk már tavasszal elkezdeni a munkát.

Nagyon nagy fába kell most a fejszéteket vágni.

(G): Igen, főleg hogy a pandémia mind a mai napig megnehezíti az együttes hétköznapi működését is. Mi mindent megteszünk azért, hogy jó műsort adhassunk a közönségünknek.

Van olyan egykori lenvirágos, aki később zenész, énekes vagy akár táncos lett. A tervek, a vágyak és az álmok szerint ők is fellépnek majd a gálán? Gondolok itt Weingart Csabára, aki népzeneész lett vagy Husvét Dorinára, aki most a Magyar Nemzeti Táncgyűttes táncosa.

(G): Egyelőre semmi sincs kizárva. Jó lenne, ha Csabiék zenélnének, hiszen legutóbb, amikor műsort adtak a lenvirágos gyerekeknek és szülőknek, nagy volt a sikerük.

Weingart Csaba

(Á): Csabi egyébként meghatározó volt a Lenvirág életében, mint táncos is. Így reméljük azért nem csak hangszerrel a kezében áll majd velünk színpadra.

(G): Azt is nagyon élvezték a gyerekek, amikor Dorina meglátogatta őket és átadta a Nemzeti Táncgyűttes órarendjét. Jó lenne, ha ő is velünk táncolna újra, nagy motivációt adna a gyerekeknek. De vannak még jó páran, akiket szeretnénk, ha ott lennének velünk, akikre büszkék vagyunk. Akár ismert emberek lettek, akár nem. Hosszú út vezet még a gáláig és mi ennek az útnak az elején vagyunk, viszont már elindultunk rajta és nem fogunk megállni a célig.

Dankovics-Szabó Noémi

FELHÍVÁS

Egykori lenvirágos, Téged keresünk!

Idén 50 éves a Lenvirág. Büszkék vagyunk rá, hogy a táncgyűttes ma is működik, és immár generációk vallhatják azt, hogy a Lenvirágban nőttek fel! Ha te is egy vagy közülünk, akkor meséld el nekünk a történetedet! Oszd meg velünk a legkedvesebb lenvirágos emlékedet szüreti felvonulásról, külföldi útról, próbáról, közösségről, bármiről, ami eszedbe jut akkor, ha azt mondjuk: Lenvirág. Ha mesélni nem szeretnél, de van egy-két jó fotód, amit megosztanál velünk, annak is örülünk. És ha emlékezés közben táncolhatnékod támad, az sem baj, sőt! Csatlakozz hozzánk és ropjuk együtt az együttes jubileumi gáláján! Legyünk minél többen és ünnepeljünk együtt!

Várjuk a jelentkezésed a lenviragte@gmail.com email címre!

ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁS

20
22.

Április 3-án országgyűlési választás lesz Magyarországon. Budakalász Pest megye 03. számú választókerületébe tartozik. A választókerületben hét jelöltet vett nyilvántartásba az Országos Választási Bizottság: Buzinkay György (DK, JOBBIK, MOMENTUM, MSZP, LMP, PÁRBESZÉD), Kövesdi Miklós (MKKP), Pál Béla (MI HAZÁNK), Pálmai

Ferenc (ISZOMM, MUNKÁSPÁRT), Polocsányi Béla (MEMO), dr. Vitályos Eszter (FIDESZ, KDMP).

A Budakalászi Hírmondó lehetőséget kívánt adni arra, hogy a régióval és főleg városunkkal kapcsolatos elképzeléseiket bemutassák, ezért valamennyi jelöltet, illetve jelölőszervezetet megkerestük. Közel azonos terjedelemben négy bemutatkozó anyagot kaptunk amelyeket szerkesztés nélkül, a jelöltek nevének abc-sorrendjében közlünk.

BUZINKAY GYÖRGY

Buzinkay György vagyok, az előválasztás győztese, az Egységben Magyarorszáért hatpárti szövetség közös képviselőjelöltje a Pilis-Dunakanyarban, Pest megye 3. számú országgyűlési választókerületében.

6 éves voltam, amikor a szüleimmel Szentendrére költöztünk. Mint sok kisgyermekes család azelőtt és azóta is, mi is azért jöttünk

a festői Dunakanyarba, hogy egyszerre élvezzük a nyugodt, kertvárosi élet szépségeit és a Budapest közelségéből adódó előnyöket. Mégis azt tapasztaljuk mind, akik itt élünk, hogy a térség nemhogy nem fejlődött, de egyenesen visszafejlődött az elmúlt évtizedben.

Egészség, munka, közlekedés. A három legfontosabb ügy, ami mindannyiunk életét meghatározza, akik itt, a Pilis-Dunakanyarban élünk.

Nekünk van Magyarországon az egyik legrosszabb kórházi ellátásunk. Budapest belvárosában van a legközelebbi kórház, ahova tudunk menni, vagy ahova a mentő visz minket, ha baj van. Ezért szükség van egy 21. századi, modern Észak-budai centrumkórházra! Ezzel párhuzamosan pedig javítani kell a járóbeteg ellátás színvonalát. Mindenkihez közel és jól megközelíthető helyen kell biztosítani azokat az egészségügyi szolgáltatásokat, amelyek nem igényelnek kórházi ellátást!

Támogatni kell a távmunka intézményét! Nálunk, a Pilis-Dunakanyarban rengetegen dolgoznak olyan munkakörben, ahol otthonról is hatékony munkát lehet végezni. Ezért támogatni kell a magyar vállalkozásokat – jogi és gazdasági ösztönzőkkel –, hogy minél több munkavállalójuk tudjon home office-ból dolgozni! Ez azért is lenne fontos, mert napi több órát töltünk el munkába járással, holott otthonról dolgozva csökkenteni tudnánk a közlekedési dugókat, felszabadulna több óránk minden nap, de még a környezetet is kímélnénk azzal, ha kevesebbet kell utazni. Emellett, támogatni kell a startupokat! A Pilis-Dunakanyar lakossága jól képzett, így remek és jól fizető állásokat tudnának adni nekik a startup vállalkozások, amennyiben támogatnánk a vállalkozószellemű embereket abban, hogy a mi környékünkön alapítsanak innovatív céget.

Fel kell számolni a közlekedési káoszt! Régi adóssága a kormánynak, hogy modern, alacsonypadlós HÉV-szerelvényeket állítson forgalomba a Szentendrei-HÉV vonalában! Emellett pedig a lerobbant állomásokat is fel kell újítani, hiszen vonzó közösségi közlekedés híján kénytelenek vagyunk több időt tölteni dugókban.

Április 3-án kérem menjenek el szavazni és voksoljanak az Egységben Magyarorszáért hatpárti szövetség közös listájára, valamint egyéni képviselőjelöltjére, azaz rám!

Legyen Magyarország mindannyiunké!

KÖVESDI MIKLÓS

Kövesdi Miklós, a Magyar Kétfarkú Kutyapárt Mikulása

Az MKKP tevékenysége nagyon hasonlít az enyémhez, csak nekik passzivistáik vannak, nekem manóim. Hogy miért vállaltam a jelöltséget? A Mikulás ideális képviselő, mert mindenki szereti, mindenki megbízik benne,

mindenki várja, egész évben ráér, és még benzinpénzt sem kér, hiszen rénszarvas szánál jár.

A Magyar Kétfarkú Kutya Pártnak fontos az átláthatóság, ezért ha bejutok a parlamentbe, azonnal csináltatok egy szánkót üvegből.

Az MKKP programjának hangsúlyos része felderíteni a korrupció ügyeket és virgácsot osztani azoknak, akik lebuknak. Az ezen a téren szerzett több évszázados tapasztalatom pótolhatatlan.

Célunk cselekvő állampolgárokat nevelni, mert ha valaki Mikulás csomagot szeretne, azért tenni is kell.

A magyar politikai kultúrában merőben újszerű, szokatlan elképzelésem van: olyan területekkel szeretnék foglalkozni, amikhez értek, minden más témához pedig szakemberek segítségét kérem.

A dunakanyariak számára is lesz néhány újdonságom, miután megválasztottak:

- A választóim el tudnak majd érni.
- Érdemi választ kapnak az érdemi megkeresésekre.
- Nem csak a haverjaimmal állok szóba a szavazóközrözetben.
- Diákcsera programot szervezek, hogy a 10-es út mentén élők megismerhessék a távoli 11-es út mentén élőket, és fordítva.
- A régóta mérgeződő, szentendrei híd vita megoldására kezdeményezem, hogy építsenek pontonhidat, amit minden második héten elbontanak. Ne feledjétek:

Ha tele van a gombnyomó, szavazz a Mikulásra!

Kitartás, nem lesz mindig ilyen idő!

PÁL BÉLA

AMiHázánkMozgalomazegyetlenpárt,mely kidolgozott programmal rendelkezik. A **Virradat program** pontjai szoros összefüggésben vannak egymással, azok egymást kiegészítik.

- 1/ Közlekedés
- 2/ Közbiztonság
- 3/ Önkormányzatiság, oktatás, egészségügy (Munkahelyteremtés)

1/ Közlekedés

Agglomerációs településeinken a lakosság lélekszáma az elmúlt 12 évben több, mint 30%-kal növekedett, sajnos nem a gyermekvállalási kedvnek köszönhetően, hanem azért, mert sokan költöztek ki településeinkre.

A megnövekedett lélekszám miatt a települések belső- illetve átmenő forgalma is jelentős mértékben nőtt. A települések szerkezete nem alkalmas arra, hogy a belső és az átmenő forgalmat kezelje.

Útfelújítás: csak a közművek cseréjével együtt vagy a közműszolgáltató garancia-nyilatkozatával valósulhat meg.

Az MO környűri északi és nyugati szakaszának meg nem építésével kormányokon átívelő mulasztás történt.

Elkerülő utakat kell építeni, az ingyenes helyi tömegközlekedés pályázati lehetőségét kell megteremteni és az közösségi közlekedést kell fejleszteni. Közösségi közlekedés fejlesztése két úton valósulhat meg.

Kötött pályás közlekedés fejlesztése. A megálló egy részét át kell építeni mert a főutat keresztező HÉV miatt, már a megállóba érkezést megelőző percekben a sorompó leengedésre kerül. A le-felszállást követően a megállót bizonyos távolságra elhagyó szerelvény után nyitják ki újra a sorompót. Következmény: percekig járó motorral állnak a járművek. A szentendrei HÉV végállomás területét rendezni kell. A kornak megfelelő funkciók mellett csak is a Pilis szakrális jellegének megfelelő, nem tájromboló és tájidegen végállomás képzelhető el.

DR. VITÁLYOS ESZTER

Drága budakalásziak!

Vitályos Eszter vagyok, az Átölel a Pilis-Dunakanyar Szövetség alapítója, jogász, pócsmezei kétgyermekes családanya, vívó, a Magyar Paralimpiai Bizottság elnökségi tagja. Orbán Viktor miniszterelnök úr kicsivel több, mint egy éve kért fel a térség választókerületi elnökének.

Ami Budakalászt illeti, egy év alatt elértük, hogy megindulhat az elkerülő út építése, amelynek köszönhetően a 11-es számú

főút Szentendre és Budakalász között 2x3 sávossá bővül. 2021 augusztusában adtuk át a vadonatúj Patakpart Általános Iskolát Budakalászon, elindulhat a Kalász Suli Általános Iskola tornaterem beruházásának az előkészítése 90 millió forint összegben, az Önkormányzat 185 380 000 forint összegű vissza nem térítendő támogatást nyert az Omszk parki játszótér és környezetének felújítására, továbbá megújul a Cseresznyés utca és megvalósul a vízelvezető rendszer kiépítése. Az uniós források megnyitásának köszönhetően pedig a település civil- és egyházi szervezetei, vállalkozásai, valamint az önkormányzat számára is megnyílik az az országosan elérhető 10.000 milliárd forintos keret, amelyből a régóta várt fejlesztések elvégezhetőek lesznek.

Az Átölel a pilis-Dunakanyar stratégiánk megalkotásakor kérdőíves kutatást végeztünk a lakosság körében, amely Budakalász tekintetében azt

Duna adottságainak kiaknázása. Meg kell vizsgálni, hogy egy rendszeres dunai hajójáráttal (10-30 személyes elektromos hajók) miképpen lehet a közúti közlekedést csökkenteni.

2/ Közbiztonság (Munkahelyteremtés)

A települések lélekszám növekedése közbiztonsági teendővel is jár.

A megnövekedett forgalom kezelésén felül a rendvédelmi szerveknek egyéb ügyekkel is meg kell birkózniauk. Sajnos van olyan településünk, melyben u.n. NO-GO zóna alakult ki, de tudomásom van arról is, hogy bizonyos etnikum Szentendrére jár át és szabálysértéseket, bűncselekményeket követ el.

Szentendrei körzetben az állomány feltöltöttsége 55% körüli. Megbecsülésük nem csak a bérük rendezésére korlátozódik -amely az elmúlt évtizedek kormányainak mulasztása- hanem egyéb olyan intézkedés, mely a röghöz kötésüket segíti elő. Ilyen lehet a Szentendre határában található a volt orosz laktanya területe, ahol Fecskeház program keretében ki lehetne alakítani egy lakóegységet mely elősegíthetik a fiatal rendőrök otthontermelését.

3/ Önkormányzatiság, oktatás, egészségügy (Munkahelyteremtés)

Önkormányzati hatáskörök visszaadása

- építésügyi hatáskörök,

- az iparűzési- és gépjármű adók megvonásának és azok kegyként történő visszaosztás elfogadhatatlan. A megvonás következménye, hogy a bizonytalan forrás következtében tovább nőhet az önkormányzati telkek eladása, nő a lélekszám, nő a forgalom és még inkább élethetlenné válhatnak a településeink.

Oktatás:

Minden településen az alapoktatást biztosítani kell. A helyben történő oktatás erősíti a helyi közösséget, fejleszti az identitást, csökkenti a kényserű utazással járó forgalmat.

Egészségügy:

Választókerületünkben lévő mentőállomás a propaganda-ígéretnek ellenére embertelen állapotokat tükröznek. A felújítást azonnal meg kell kezdeni.

Orvosi ellátás nem követi a lélekszám-növekedéssel járó ellátási igényt, a közeljövőben elkerülhetetlen lesz egy kórház építése körzetünkben.

mutatta, hogy elsősorban a közlekedésfejlesztésre (29,8%), másodsorban az egészségügyi ellátás fejlesztésére (16,9%), illetve az épített- és természeti örökségvédelemre (14,6%) kell fektetnünk a legnagyobb hangsúlyt.

A teljesség igénye nélkül Budakalász tekintetében a legfontosabb, hogy megindul az elkerülőút építése, amelynek köszönhetően jelentősen csökkenthető az átmenő autóforgalom, a zaj és légszennyezés, valamint biztonságosabbá válik a települési úthálózat a gyalogosok és a kerékpárosok számára egyaránt. Az egészségügy vonatkozásában a megoldást egy észak-budai centrumkórház létrejöttéig összehangoltabb és hatékonyabb betegirányítási rendszerben, a rendelőintézetek felújításában és infrastrukturális felszereltségük, valamint a háziorvosi praxisközösségek támogatásában látjuk azon túl, hogy térségi mentőállomásainkat is fejlesztenünk kell. A korszerűtlen csatornahálózat és a vízközmű-infrastruktúra hiányosságaira megoldást jelenthet a – 2022-től térségünkben is elérhető - Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz keretében megnyíló, kifejezetten a fenntartható víziközmű rendszerek építésére és fejlesztésére rendelkezésre álló, több mint 228 milliárd forintos keretösszeg.

A fentiek alapján igyekszem bizonyítani, hogy jól irányzott támogatással, emberséges magatartással és megfelelő odafigyeléssel csodákat tehetünk ebben a térségben. Ha ezt szem előtt tartjuk, olyan fejlődésnek lehetünk részesei, amely meghatározza térségünk jövőjét és biztos hátteret ad majd gyermekeinknek és az unokáinknak.

Számíthatok rám, ahogyan én is számítok rátok.

Öllelek Benneteket!

A BUDAKALÁSZI DUNA-PART NATURA 2000 TERÜLET, VÉDETT GALÉRIAERDŐ

Magyarország folyói mentén hajdan jellemzőek voltak a nagy kiterjedésű, rendszeres elöntést kedvelő erdőterületek. Az alacsonyabban fekvő, gyakori elöntést kapó területeken fűzekből, nyaraktól álló, ún. puhafás ligeterdők, a magas ártereken pedig elsősorban tölgyekből, kőrisekből, vénic szilvből álló, ún. keményfás ligeterdők voltak jellemzőek. Előzőt „galériaerdőnek” is szokás hívni, utalva arra, hogy a folyómedret kíséri, szegélyezi. Kisebb vízfolyások, patakok partján egy hasonló erdőtípus, a patak menti égerliget jelenik meg.

A folyószabályozások következtében a keményfás ligeterdők jelentős része mára megsemmisült (a magas árterek alkalmasak voltak mezőgazdasági művelésre), a puhafás ligeterdőknek pedig – többek között a budakalászi Duna-szakaszon is – csak a gátak közé szoruló, keskeny maradványai találhatók meg. Tekintve, hogy valódi, széles ártér a legtöbb helyen már nem létezik a Duna mentén, ezeket az erdőket nem is ártéri, inkább hullámtéri ligeterdőknek szokás nevezni.

Évente átlagosan 2 héttől 2 hónapig kerülhetnek víz alá, aszályos években az elárasztás elmaradhat. F fiatal öntéstalajokon (jellemzően humuszos öntés, ritkábban nyers öntés, öntés réti talaj) fejlődnek, amelyekben a gyakori elárasztások miatt csak nyers humusz képződik. Vízgazdálkodási viszonyaik a talajvízszint magasságától, valamint a folyami hordalék minőségétől (durva homok, finom homok, iszapos homok, iszap) függően eltérők lehetnek. A fűz-nyár ligeterdők lombkoronaszintje közepesen vagy viszonylag jobban zárt (50-75%), idős korban elérheti a 20-25 m magasságot. Egyes állományait a folyók mentén élő lakosság rendszeresen hasznosította: pl. kosárkészítéshez kb. fejmagasságban nyesték a fákat (botoló fűzesek). Alsó lombkoronaszintjükben elő egyes alacsonyabbra növekvő fák gyakoriak lehetnek. Cserjeszintjük fejlettsége igen változó lehet (0-80%). Különösen idős korban lehet jellemző a fákra felkúszó liánok tömege. Gyepszintjük faji összetétele a hordalék minőségének és az átlagos talajvízszinttől való távolság függvénye. A lágyszárú

növényzet fejlettsége szintén a termőhelyi viszonyoktól függ. Borítása többnyire nagy, 50-90% között változik.

Állományaikban egyre nagyobb mennyiségben található idegenhonos, inváziós fás- és lágyszárú fajok (amerikai kőris, gyalogakác, zöld juhar, amerikai süntök, stb.). Ezek terjedéséhez hozzájárul, hogy a Duna folyamatosan szállítja, terjeszti az idegenhonos fajok magjait, amelyek a folyópart nedves talaján könnyen kicsíráznak és elborítják a természetes erdőállományokat.

Budakalászon, ill. környékén a puhafás ligeterdők jelentős része állami tulajdonban, a Duna folyam kezelőjének, a Közép-Dunavölgyi Vízügyi Igazgatóságnak a vagyionkezelésében áll. A Duna, ill. a part menti területei Natura 2000 területek, így a puhafás ligeterdők jelentős része természetvédelmi oltalmat is élvez. A természetvédelmi oltalom miatt a fakivágás, valamint a természetes élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek a természetvédelmi hatóság engedélyével végezhetők. Ennek hiányában a károkozás mértékétől függően igen jelentős természetvédelmi bírság is kiszabható. A Natura 2000 területekre vonatkozó legfontosabb szabályokról az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendeletben lehet tájékozódni.

A puhafás ligeterdők erdészeti szempontból legtöbbször faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban vannak, ami azt jelenti, hogy haszonvételi célú fakitermelés nincsen, legfeljebb az előregedő, beteg, a lakosság testi épségét vagy vagyonát veszélyeztető fákat vágják ki (lakó- vagy üdülőterület, sétány, kerékpárút, stb. közelében). Különösen a fehér fűzre igaz, hogy fája kifejezetten törekeny, amennyiben előregszik és korhadni kezd, akár kisebb szél is kitörheti, vagy több száz kilós ágakat szakíthat le róla. Ezek eltávolításáról természetvédelmi engedély birtokában a vagyionkezelő gondoskodik.

A lakosság részéről gyakran felmerül, hogy a ligeterdők „rendetlenek”, bozotosak, a talajon kidőlt fák fekszenek, miért nem tesz ez

ellen senki. Ahogy sok más esetben is, a kérdés felvetése egyszerű, a válasz összetettebb.

Először is, a Duna menti erdőkben a holt fát összeszedni, a területet ez által „rendezetté tenni” teljesen kilátástalan küzdelem lenne, tekintve, hogy a folyó áradásával a holt faanyag minden évben újra és újra megjelenne. Így minden évben nehéz gépekkel kellene a holt faanyagot kivonszolni, az egyébként is puha, átázott talajt összetaposni, majd a senkinek nem kellő, vizes, korhadt faanyagot valahol elhelyezni.

Az erdei holt faanyag speciális életközösségeknek ad otthont, amely hozzátartozik a természetes, ill. természetközeli erdő élővilágához. Az elpusztult fák kérge alatt védett, ritka ízeltlábúak élnek (pl. skarlátbogár), az odvas fákon harkályfélék fészkelnek, a kidőlt, fekvő fatörzsek számos madárfajnak biztosítanak táplálkozási lehetőséget.

A kérdést elvi szempontból megközelítve: az erdő nem közpark. Közparkot mesterségesen alakítunk ki a saját ízlésünk és kényelmünk szerint, az erdőben viszont elsősorban természetes folyamatok dominálnak. Senkinek nem kötelező erdőt látogatni, amennyiben annak kinézete, megjelenése, az ott zajló természetes folyamatok nem tetszenek neki.

Gyakran megfigyelhető, hogy Budakalászon és más településeken a Duna-parti területeket a folyó közelében élő lakosság sajátjaként használja, amely felvethet bizonyos problémákat. Az, hogy egy terület állami tulajdon, nem egyezik meg azzal, hogy gazdátlan. Dísznövények, virággyások, kavicsal szórt autóbéallók a saját udvarunkba valók és nem a Duna medrébe. Természetesen mindenki igyekszik a környezetét számára barátságossá alakítani, amely bizonyos mértékig elfogadható. Kerülendő azonban minden olyan beavatkozás a Duna medrében, amely természetvédelmi jogszabályba ütközik, vagy a vagyonkezelőt feladatai elvégzésében (különösen: árvízvédelem) akadályozza.

Elsősorban a múlt örökségét képezik a folyó partján rendre megtalálható betonozott sályák, amelyek kialakításával hajdan a hullámtéri erdőket erősen feldarabolták. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelőjeként rendszeresen hívja fel a hatóságok, valamint vagyonkezelő figyelmét ezek élővilágra gyakorolt kedvezőtlen hatására, valamint arra, hogy újabbak létesítése a Duna medrében nem kívánatos.

Fehér Balázs

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Pilis-Budapest Környéki Tájegység

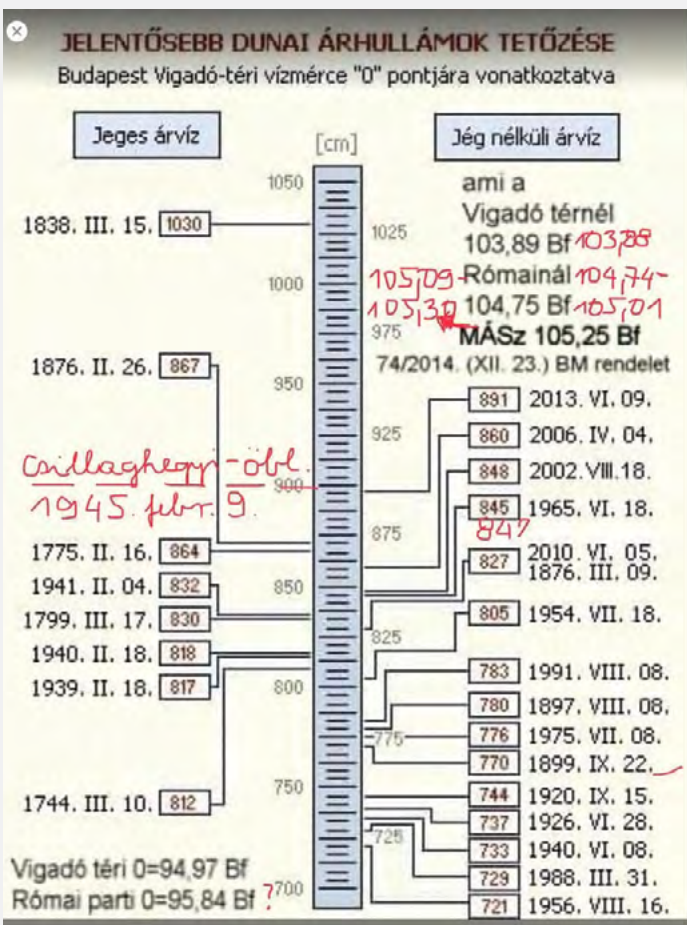
A galériaerdők nem „rendetlenek”.
Az erdei holt faanyag hozzátartozik az erdő védett természetes élővilágához.
Az odvas fákon harkályfélék fészkelnek, a kidőlt fák kérge alatt védett ízeltlábúak laknak.
Vigyázzunk rájuk!

KÖRNYEZETÜNK

AZ ÁRVÍZI VÉDEKEZÉS KÉRDÉSEI BUDAKALÁSZ KÖRNYEZETÉBEN

Budakalász Duna-parti része a város kiemelkedő környezeti értéke, részben belterület és sok ember lakóhelye. Árvizek esetén elsősorban a parton élőkre gondolunk, akik a gát külső részén, a mentett oldalon kívül élnek, ugyanakkor Budakalász belső területei több helyen az árvizek szintje alatt fekszenek. A Barát patak medre ezekre a területekre nézve komoly árvízi kockázatot jelent, a patak torkolatánál épülő zsilip ezeket a házakat, utcákat, városrészeket hivatott megvédeni. A Barát és a Dera patak közötti terület árvízvédelme állami feladat, mert több települést érint: Budakalászt, Pomázt és Szentendrét. A védekezés kérdése azonban összetett, településünkön élő szakemberek segítségével igyekeztünk átfogó képet kapni, a cikk megírásához szakmai segítséget nyújtott Csók László árvízvédelmi főmérnök.

A dunai rekord árhullámok az elmúlt évtizedekben egyre magasabbak. Az 1945-ös pusztító árhullám után az 1965-ös tetőzés is meghaladta a 8 métert, a Vigadó téri vízmérce akkor 845 cm-t

Fotók: Csók László

mutatott. A 2002-es rekord árhullám 848 centiméter volt. A 2006-os árhullám 867 centiméterrel ismét 100 éves rekordot döntött, míg az évezred jelenlegi rekordere a 2013-as árhullám, 891 centiméterrel. A mértékadó árvízszint (MÁSz) az 1% valószínűséggel bekövetkező legmagasabb árhullám, ez 2014 óta a Vigadó téri mércén mért 927-cm, amihez Budakalász esetében további 100 cm magassági biztonság tartozik. Az így kapott 1027-es magassághoz képest a Budakalászt védő gátak sok helyen közel egy méterrel alacsonyabbak.

A megépülő zsilip már az új mértékadó árvízszinthez igazodik, tehát egy nagy árhullám esetén az akár víz alá kerülő gátak fölé magasodna.

Jól érzékelhető, hogy az árhullámok magassága folyamatosan emelkedést mutat. De vajon mi ennek az oka? A Duna nyílt-ártere az a terület, amit a víz elöntene egy áradás esetén a védőművek nélkül. Ebbe a területbe Budakalász belterületének nagy része is beletartozik. A gát a nyílt árteret két részre osztja, mentesített árterre és a víz felőli oldalon a hullámtérre. Budakalász érdekessége, hogy belterülete egy része hullámtérben fekszik.

Az árhullám levonulásakor a nyílt árterek tározó területe és a meder vízlevezető képessége kulcskérdés. A beépítettség és a túlbujázó növényzet együttesen képesek felfogni az uszadékot, akadályozva ezzel az árhullám szabad levonulását. Különösen kritikusak emiatt az áramlásra merőleges kerítések, ahol torlások is kialakulhatnak, tovább csökkentve ezzel az áramlási keresztmetszetet. A Duna-part gondozottsága tehát árvízvédelmi szempontból is különösen fontos.

A Budapest feletti magyarországi szakaszon a Duna-mederben a nyolcvanas évek végével megszűnt a mederkotrás. A Folyamszabályozó és Kavicskotró vállalat, a FOKA végezte a mederkotrás, a kitermelt iszapból a kavicsot értékesítette. A Duna felsőbb szakaszain, a duzzasztók elé épített tározók felfogják a kavicsokat, így a magyarországi szakaszra túlnyomóan már csak iszap érkezik, és a mederben rakódik le. Ez az iszap nem hasznosítható, eltávolítása pedig rendkívül költséges. További problémát jelent a közel harminc éve felhalmozódott iszap óriási mennyisége, mert a mederszabályozás csak akkor lenne eredményes, ha a kotrás az egész magyarországi szakaszra kiterjedne. Mindez egy hatalmas beruházást jelentene, ami sokkal kevésbé látványos, mint a HÉV fejlesztés.

Az árvíz-csúcsok csökkentésének több módszere is ismert. A meglévő védművek által beszűkített meder kiszélesítése is egy létező stratégia. Ez a stratégia hasonlít leginkább a természetes állapotokhoz és ez tűnik a hosszú távon a leginkább fenntarthatónak. Új védművek építésével növekszik a hullámtér, teret adva a folyónak, növekszik annak vízemésztő keresztmetszete, ugyanakkor a Főváros sűrűn beépített környezetébe talán ez a stratégia illeszkedik a legkevésbé. Tározók építése is egy elterjedt megoldás, azonban egy megemelkedett vízszint esetén akkora a Duna vízhozama, amihez arányában illeszkedő tározók létesítése hatalmas területet igényelnének.

A védművek emelésének stratégiájába illeszkedik a zsilip terve, azonban a zsilip önmagában nem elegendő; csak akkor növeli a védett ártér biztonságát, ha a zsiliphez kapcsolódó gátak magassága a zsiliphez hasonlóan szintén a mértékadó árvízszinthez igazodik.

A Barát-patak és Dera-patak közötti szakasz földgátjai idősek, magasságihiányosak és anyaguk nehezen ellenőrizhető. A különböző talajtípusok vízáteresztő képessége és stabilitása eltérő lehet. Amennyiben a gátak megfelelően védenek, a gát alatti talajban a víz útjának elég hosszúnak kell lennie ahhoz, hogy megfelelő nyomás esetén is stabil maradjon a rendszer. A zsilip építése után az államnak folytatnia kell az árvízvédelem korszerűsítését, kiépítését.

Urbán Ákos

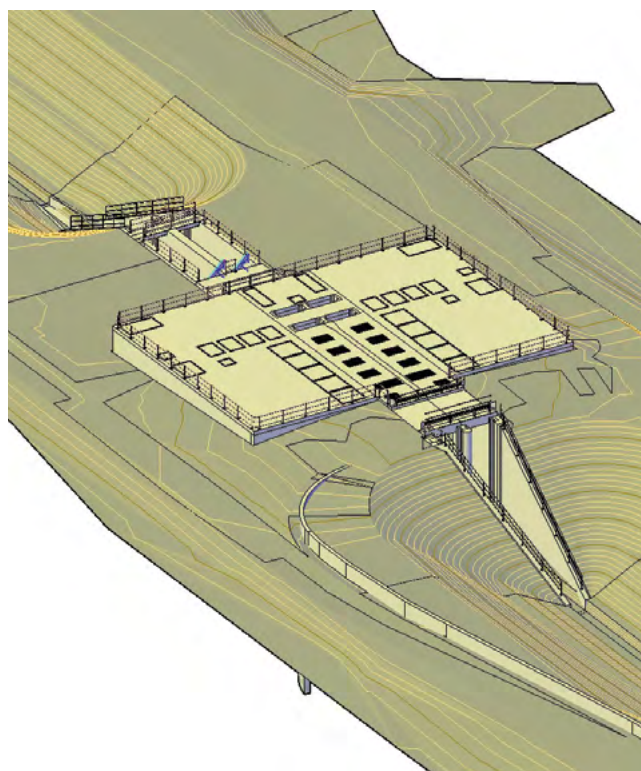

ZSILIP ÉPÜL A BARÁT-PATAKON

Budakalász hosszú ideje egyeztet a Belügyminisztériummal és a felelős vízügyi szervezetekkel annak érdekében, hogy zsilip épülhessen a Barát-patakon. Budakalász belterülete több ponton mélyebben fekszik, mint a Duna-parti Duna sétány több szakasza. A Barát-patak medre dunai árhullám esetén különlegesen magas árvízvédelmi kockázatot rejt magában, hiszen egy esetleges árvíz visszaduzzaszthatja a patakot, ami az Ófalut is veszélyeztetné.

A probléma kezelésének érdekében a Barát-patak dunai torkolatánál zsilip épül, ami magas vízállás esetén elzárja a Barát-patak medrében a dunai ár útját, a patak vízhozamát pedig elektromos szivattyúval emeli át a Duna medrébe. A zsilip telepítése kulcsfontosságú a város területének árvízvédelme szempontjából, azonban a Barát – és a Dera-patak közötti Duna-part szakasz árvízvédelme három települést érint (Szentendre, Pomáz, Budakalász), így a védekezés nem az egyes önkormányzatok, hanem az állam feladata.

A Duna mértékadó árvízszintje megváltozott, egyre nagyobb árhullámok érkeznek a meder feltöltődése és az egyre szélsőségesebb időjárás következtében. 2013-as árvíznél a gátból csak centik maradtak a víz felett. A zsilip építése az új dunai mértékadó árvízszinthez igazodik, azonban a két patak közti gátaknál sok helyen közel egyméteres magasságihiányt figyelhetünk meg. Reméljük, hogy a jövőben a zsilip építéséhez hasonló, körültekintő árvízvédelmi fejlesztések valósulnak meg.

INTERJÚ

KÖNYVAJÁNLÓ

Erdős Zsuzsanna író Budakalász lakója. A magyar ifjúsági irodalom sikeres szerzője, első könyve, a *Vedd már észre!* 2017-ben jelent meg, még a Covid előtti idők Ünnepi Könyvhetének forgatagában. A *Vedd már észre!* hamar megélte a második kiadását, sőt a kiadó kérésére azóta megszületett a regény második és harmadik folytatása. 2021 januárjában pedig egy új, önálló regénye is napvilágot látott és már készül az ötödik, sőt, a hatodik Erdős Zsuzsanna könyv is.

Mikor kezdett el írással foglalkozni?

2013-ban. Helyesebben akkor kezdtem írni az első kéziratomat és 2017 júniusában a könyvhétre jelent meg a *Vedd már észre!* című könyv. A Lira hálózaton belül a Menő Könyvek Kiadó foglalkozik ifjúsági irodalommal, ők adták ki.

A *Vedd már észre!* folytatása *Még sincs vége!* címmel jelent meg, ami az első könyv két elbeszélőjének, Niki és Soma történetének a folytatása. 2018-ban jelent meg szintén a Könyvhéten.

A kiadó egy harmadik könyvre is felkért, ami ugyanúgy Niki és Soma történetét dolgozza fel, ez a kötet 2020-ban jelent meg *Hidd el végre!* címmel.

A trilógia sikerén felbuzdulva kezdtünk el a kiadóval azon gondolkodni, hogy egy vadonatúj történettel kellene előrukkolni.

Kérem, meséljen az új könyvről!

Aki engem ismer, az tudja, hogy pokolian félek a repüléstől. Pont emiatt találtam ki, hogy egy repülés, sőt, egy repülőgép katasztrófa köré szövődő ifjúsági regényt kellene írnom és ebből született meg ez a történet. A könyv alaphangvétele – a történet komolysága ellenére – humoros és romantikus. A főszereplő kislány pánikbeteg lesz egy repülőút során. A könyv egyik fontos témája tehát a pánikbetegséggel való boldogulás, ami természetesen nem csak az adott repülőúton, hanem a történet további részében – például egy sima metrótúrázásnál – is jelentkezik nála. A kérdés persze az, hogyan lábál ki Dóri ebből a betegségből, illetve hogyan jön rá lépésről lépésre arra, hogy az élete valójában összekapcsolódik egy réges-régi repülőgép katasztrófával. Ezután kezd el nyomozni, és hogy valójában milyen titok is lappang a múltjában, az a regény végére természetesen kiderül.

A történet szakmai részeiben két budakalászi pilóta – Waszlavik Miklós és Rontó Tibor – is segítettek a munkámat. Repüléstechnikai kérdésekről beszélgettem velük, sok hasznos tanácsot kaptam tőlük. A neten ugyan rengeteg információ megtalálható, de számomra kifejezetten hasznosak voltak ezek a beszélgetések.

Milyen szöveg, vagy melyik szerző van Önre hatással?

A kortárs ifjúsági irodalmat rendszeresen olvasom és kritikus olvasóként kedvet kaptam, hogy én is írjak ebben a műfajban.

Az első könyv megjelenésekor a férjem viccesen megjegyezte, hogy harminc évet várt a könyv megjelenésére, hiszen annak idején az esküvőnkön mondtam neki, hogy én márpedig egyszer írni fogok egy könyvet.

Nagyon sokat olvasok, a nem kortárs szerzők közül Szabó Magda, Kertész Erzsébet, Beczássy Judit regényeit szerettem a legjobban, de ahhoz, hogy az ember a mostani korosztálynak tudjon ifjúsági regényt írni, el kell olvasni a kortárs ifjúsági regényeket is.

Amikor a legelső könyvnek nekifogtam, a nagyobbik lányom már jócskán kinőtt a kamaszkorból, de a kisebbik akkor volt tizenéves éves. Sokat jártak hozzánk a barátnői; füleltem, hallgattam őket, próbáltam minél jobban megismerni a beszédstílusukat, a szóhasználatukat. Ennek ellenére – leginkább szerkesztői javaslatra – az első kéziratban rengeteget kellett javítani mire nyomdába került, mert ha az ember idősebb, óhatatlanul másképp fogalmaz, mint egy tizenöt- tizenhét éves tini, de egy idő után egész jól belejöttem.

A szövegek egyes szám első személyű énelbeszélések?

Igen, egyes szám első személyben íródtak. Emellett két elbeszélővel írtam meg az első könyvet; mindkét főszereplő saját szemszögéből mesél. A kiadónak van egy *Ellenpontok* című sorozata, az ebben megjelent kötetek két önálló szöveget tartalmaznak, a két főszereplő külön-külön mondja el valójában ugyanazt a történetet. Tehát úgy kell leírni mind a két részt, hogy ne legyen unalmas, noha ugyanazt meséli el a két elbeszélő, én mégsem ismételhettek, mert elalszik az olvasó a könyv fölött.

A lineáris cselekményszálú elbeszéléseket elkezdi az elején és végigírja?

Általában tudom, hogy honnan hova akarok eljutni, de a köztes dolgok rendszerint menet közben alakulnak. Ha én írok, akkor biztos, hogy minden nap írok, ha mást nem, egy oldalt, mert nem szabad kiesni az írás ritmusából. Ahhoz, hogy élvezhető legyen – a szavak, a mondatok, a fogalmazás – folyamatosan benne kell lenni a történetben. Elkezdem a regényt írni az elején és mire a végére érek és újraolvasom az egészet, addigra rengeteg

mondatot sutának érzek, tehát sokszor egész bekezdéseket át kell fogalmazni. Később már egyre kevésbé van erre szükség, mert egyre jobban megtalálja az ember azt a hangot, azt a ritmust, amivel tényleg jó lehet a szöveg. Egy-egy könyv megírása után annyira kimerülök, hogy utána sokszor hónapokig nem tudok írni. De most például kettőt is írok egyszerre.

Párhuzamosan, tehát mind a kettőt minden nap írja?

Nem, van egy saját regényem, amin dolgozok, illetve belekezdünk egy felvidéki magyar írónővel, Király Anikóval egy közös regénybe. A könyv remélhetőleg az Ellenpontok sorozatban jelenik majd meg. Az írás viszont itt szakaszos, mert én megírom a magam fejezetét és elküldöm Anikónak. Ezek után rajta a sor, hogy ő is megírja a saját fejezetét. Én még olyat, hogy szerzőpárosként együtt írni valakivel, sosem csináltam, de működik. Szabályosan húzzuk egymást, ő feldobja a magas labdát és nekem azt a saját fejezetemben valahogy le kell kezelnem, le kell csapnom és ugyanezt csinálom én is a saját részemmel, például beleírok egy olyan csavart, ami rántja tovább őt is. Nagyon sok munka van még velem, de roppant szórakoztató így írni.

A saját könyvemben most egy fiú lesz a főszereplő. Eddig inkább lányokról írtam, de a kiadó biztatására ezúttal megpróbálok beleélni magam egy tizenéves fiú szerepébe. A történet középpontjában az állatvédelem áll, de a könyv továbbra is humoros és romantikus lesz, hiszen kitarítottam emellett a stílus mellett a pánikbetegség és a repülőgépkatasztrófa feldolgozásánál is.

A regényeim mellett megjelent még két kisprózám is, a Menő Könyvek két antológiájában. Az antológiák címe „Szakító”, illetve „Hazudós”. Ezekben a novella gyűjteményekben megjelent elbeszélések kifejezetten népszerű szerzőktől származnak, nagyon büszke vagyok rá, hogy ilyen neves szerzők mellett jelenhettek meg az én írásaim is.

A szövegben előforduló helyszínek valóságosak, vagy mindig fiktív?

Ha valaki az utolsó regényemet elolvassa, lehet, hogy ráismer budakalászi helyszínekre, habár a főszereplő kislány, Dóriék házát egy erdő szélére raktam egy patak mellé, ugyanakkor, ahogy a mi házunk esetében is, a két HÉV megálló körülbelül hasonló távolságra van, ezt például bele is írtam. De szerepet kap benne a környékünkön lévő sétány is, Dóri itt szokott futni esténként.

Gondolkozott más műfajokon is?

Én képtelen lennék thrillert, horrort írni, de műfajában távol áll tőlem mondjuk egy középkori romantikus regény is. Imádom a fiatalokat, szeretek írni róluk izgalmas, pörgős, romantikus történeteket. Nem lehet azonban egy egész könyvet csak romantikával megtölteni, mert az egy idő után fullasztó lehet, például a trilógia utolsó részébe némi krimi szálát is csempészttem.

Szokták mondani, hogy reggel, közvetlenül felkelés után érdemes írni egy órát.

Érdekes módon én pont nem így működök. Nagyon sokszor előfordul, hogy hétvégén, ha véletlenül egyedül maradok otthon és csend van körülöttem, lenne időm írni, de inkább mást csinállok.

Ellenben, ha hulla fáradt vagyok a napi munka után, akkor biztos, hogy menni fog az írás. Több, mint harminc éve a bankszakmában tevékenykedem, sokáig mint alkalmazott, de jelenleg már külsős tanácsadóként dolgozom. Az írás tehát nekem kifejezetten hobbi, egy-egy fárasztó munkanap után az írás által egy teljesen más világba repülök, számomra ez az igazi kikapcsolódás.

Ennyi időn belül ilyen terjedelemben publikálni nagy teljesítmény, több sikeres szerző fél életművét is kitenné.

2013-ban kezdtem el írni és csak 2017-ben tudott megjelenni az első regényem, holott a kézirat még abban az évben elkészült. Elképesztően nehéz betörni a könyvpiacra, kifejezetten szerencsésnek mondhatom magam, hogy sikerült kiadót találnom. Amikor az első könyvemnek kerestem kiadót, másfél évig hitegetett egy cég, akivel már a borítóterven dolgoztunk, sőt szerződés is volt velük, de ez a kiadó szinte egyik napról a másikra felszámolás alá került. A Líra csoportba tartozó Menő Könyvek szinte az utolsók között volt, akiknél próbálkoztam. A mai napig hálás vagyok nekik, hogy szóba álltak velem, hogy komolyan vettek és általuk megvalósíthattam az álmomat, azaz az első találkozásunkat követően fél éven belül a kezemből tarthattam első regényemet, ami szavakkal leírhatatlan boldogság volt. Ugyanakkor az öröm mellett megjelent egy érdekes érzés is. Ekkor tudatosult bennem, hogy innentől a gondolataimat mások is elolvassák majd, ezzel pedig nem volt egyszerű megbarátkozni, főleg amikor a pozitív vélemények mellett megjelentek a negatív kritikák is, amiket eleinte nagyon nehezen viseltem. Mostanra elfogadtam, hogy nem tetszhet mindenkinek, amit írok, és az építő jellegű kritikákat igyekszem megfogadni.

U.Á.

Mérföldkőhöz ér a Településfejlesztési Konceptió

Pintér Ferenc településtervező, a KASIB Mérnöki Mánager Iroda főmérnöke és Varga Ötvös Béla az ÉrtékTérkép Kft. vezető munkatársa összefoglalta a településrendezési eszköztár felülvizsgálatának és Budakalász új Településfejlesztési Konceptiójának aktuális helyzetét és a településrészenként tervezett tavaszi újabb konzultációs sorozat fontosságát.

Eddig Budakalász településrendezési eszközeinek felülvizsgálatát és megújítását szolgáló és a Településfejlesztési Konceptiót megalapozó vizsgálatok készültek el. Ennek részét képezik olyan szakági vizsgálatok, helyzetfeltárások, elemzések és kiértékelések, amelyek felölelik a demográfiától, a gazdaságon keresztül, az önkormányzati gazdálkodáson át, az épített környezet, a táj, a környezetvédelem, az infrastruktúra, a közlekedés és közmű szakterületeket. Mindezek egy komplex helyzetértékelésben öszszegzésre kerültek, melyre alapozva megszületett az ún. Fejlesztési Irányok c. munkarész. A feltáró szakaszban fókuszcsoportos megbeszélésekre került sor a budakalászi intézményvezetőkkel, civil szervezetekkel, nemzetiségi önkormányzatokkal és egyházzal, majd plenáris lakossági fórumon a tervezők ismertették az addig elvégzett munkát. November végén, december elején zárult le ez a folyamat. A szakértői vizsgálatokból és a széleskörű egyeztetésekből levont következtetések adják majd a fejlesztési koncepció kidolgozásának gerincét. Az elkészült dokumentumok megjelentek az önkormányzati honlapon és a Budakalászi Hírmondóban. Miután decemberben lezárultak a fórumok és egyeztetések, elkezdődött a következő fázis: a Településfejlesztési Konceptió megalkotása. A Megalapozó Vizsgálatokról és a Fejlesztési Irányokról kaptunk visszajelzéseket, részben az Önkormányzattól, részben a folyamatot koordináló Főépítész asszonytól, részben a különböző fórumokon megszólítottaktól, illetve a lakosságtól.

A következő fázisban az önkormányzat vezetői számára összeállított tervezetet adunk le. **A belső egyeztetések után ismét lesznek lakossági fórumok, de már városrészenként (lásd 7. oldal) illetve indokolt esetben bizonyos városrészenként összevontan. Ezek a fórumok azért is érdekesekek lesznek, mert ugyan a Településfejlesztési Konceptió alapvetően az egész város jövőképét és fejlődési irányait, stratégiai céljait határozza meg, de lesznek olyan részcélok, amelyeket már tudunk nevesíteni, akár településrészekre lebontva is.** Ez ugyan még nem konkrét cselekvési terv, nem részleteiben kidolgozott terv, de láthatóak lesznek a jól lehatárolható stratégiai célok az egyes településrészekre is. Fontos tehát, hogy településrészenként legyenek ezek a fórumok, mert az ilyen alkalmakkor a helyi felvetésekre jobban oda tudunk figyelni és a továbbtervezés során célirányosabban lehet majd reagálni rájuk.

A városrészi meghallgatásokon elsősorban arról lesz szó, hogy a lakosság hogyan képzei el a település és az adott településrész jövőjét és benne az életüket, mondjuk 5-10 év múlva, milyen jelentősebb változtatásokat javasolnak. Ezen fórumok akkor lesznek igazán hatékonyak, ha nem elaprózottan, egyedi igények formájában, hanem koncepcionális szinten tudnak megjelenni a problémák, felvetések.

Mire is gondolunk? Világítsuk meg egy példán keresztül: amikor Budakalász egészére kiterjedő, átfogó kérdőív kiküldésre került, a Duna-partiak készítettek egy saját kérdőívet, amelynek kitöltésekor megjelentek a szűkebb környezetükre vonatkozó meglátások. Az ő részükről nagyon élesen vetődött fel az, hogy a Duna-parti idegenforgalomnak és a turizmus fejlesztésének – pl. az Euro-Velo kerékpárutak használata és a Duna-part használata – úgy kellene történnie, hogy közben a jelenleg kialakult, nyugodt üdülőtérületi környezet megmaradjon, a helyi és a tágabb, térségi érdekek egyensúlyban maradjanak. Ennek az egyensúlynak a biztosítása fontos elvárás volt a részükről. A kidolgozás alatt álló Településfejlesztési Konceptióban ezeket az elvárásokat figyelembe vesszük. Hasonlóan szeretnénk figyelni minden egyes városrész sajátos problematikájára, támaszkodni az ott élők véleményére, javaslataira.

Fontos kihangsúlyozni, hogy ez még koncepcionális tervezési szakasz, tehát a jövőképre, a főbb célokra vonatkoznak. Ha azonban a fórumokon a részterületekre is érkeznek konkrét javaslatok, azok is hasznosak lesznek számunkra, mert bele tudjuk építeni a koncepció elfogadását követően kidolgozásra kerülő településszerkezeti és szabályozási tervbe, figyelembevételre kerülhetnek a helyi építési szabályzatban.

Amikor a Településfejlesztési Konceptió készítése lezárul, az Önkormányzat megtárgyalja és elfogadja, mert ez képezi a továbbtervezés alapját.

Az előzetes elképzelések szerint végezni fogunk a belső egyeztetésekkel még márciusban. Áprilistól kerülnek megrendezésre a településrészi fórumok. Utána az Önkormányzat dönteni fog az elkészült koncepcióról, mert ez lesz a fundamentuma a további tervezésnek, amikor már a településrendezési eszköztár kialakításán fogunk dolgozni, amely a Helyi Építési Szabályzat rendszeréig vezet. Cél, hogy akkorra már rögzítve legyenek a főbb irányok, amik mentén a részletes szabályozást kidolgozzuk. Várhatóan a szabályozás megalkotása az év végéig fog tartani.

RG

Közösségi Kert

A Kalászi Közösségi Kertek Egyesület alapítói a kertész családok közösségével együtt január végén kitűzték az idei év fő céljait és összeállították idei programtervüket is.

Az év egyik legfontosabb és egyik legnagyobb költségű feladata az ásott kút szivattyújához szükséges áram biztonságos elvezetése a Kert bejáratától a kúthoz. Be kell fejezni a szerszámtárolót is, hogy minél többen tudjanak gyalogosan vagy kerékpárral kimenni a Kertbe. Gyarapítani fogjuk a fűszer- és gyógynövénykertet, méhlegelőt is létesítünk.

Az idei évben több nyílt napot is tervez a közösség, melyre szeretettel hívják és várják az érdeklődőket.

Március második felében és október elején is várható „mag és virághagyma cserebere” nap. Márciusban szerszámfelújító nap is lesz, melyen szeretettel fogadnak örökbe másnak már felesleges kerti eszközöket, szerszámokat.

Fagyoszontek után, várhatóan május 22-én lesz a palánta cserebere nap.

A pontos időpontokat a Kalászi Közösségi Kertek nyílt Facebook oldalán, illetve a honlapunkon tesszük majd közzé.

Újabb ágyások kialakítása is folyamatban van. Az érdeklődők jelenleg várólistára tudnak feliratkozni, ezzel egy időben a közösséghez pártoló tagként is lehet csatlakozni. A pártoló tagok időben értesülnek és részt vehetnek a Közösségi Kert zárt programjain is. Az érdeklődők jelentkezését a kalaszikozossegikertek@gmail.com címen várjuk.

Szabó Tímea

HITÉLET

„MONDD EL FIAIDNAK”

Jézus negyven nap és negyven éjjel böjtölt a Biblia szerint, mielőtt megkezdte nyilvános pályafutását. Miért pont negyven? Ezzel a kerek számmal a teljességet akarja kifejezni a Biblia. Azt, hogy Jézus mindenét odaszánja a feladatra, teljesen és tökéletesen odafigyel arra, ami következni fog. A mi életünkben benne van ez a koncentráltság?

Például mindent meg akarunk adni a gyerekeinknek, megfeszített erővel. De az a minden, amire a gyermekünknek szüksége van? Az a figyelmünk. Melléülünk és végighallgatjuk? Amikor nem enged, mellé szegődünk, kivárjuk a csiszolódás óráit, míg végre sikerül valami látszólag lényegtelen elmesélni? És lesz abból a mesélésből rendszeres kérdés és őszinte szó, ha egyszer elérünk odáig?

Egy hittanórán megkérdeztük, hogy létezik-e olyan szülő, aki teljesen odaszenteli magát a gyermekének, aki meghallgatja őt.

Nevettek a gyerekek, azt hitték, szándékosan túlzó a kérdés. „Nincs, nincs ilyen” – mondták egyhangúan.

A zsidók, amikor végre kiszabadulnak az egyiptomiak rabságából, ezt a parancsot kapják Istentől: „emlékezzél meg erről a napról, amelyen kijöttél Egyiptomból... és mondd el fiaidnak, hogy mi történt”.

Azt gondolnánk, hogy azt, ami tényleg megtörtént velünk az életünkben, nem lehet meg nem történné tenni. Pedig, ha nem mesélem el újra és újra, akkor az egy idő múlva kihullhat az élő emlékezetből.

Mondd el fiaidnak, hogy ki vagy! És ülj oda fiad és lányod mellé és hallgasd meg, hogy ki ő. Amíg élünk, mesélünk. Rajta!

*Bereczky Örs református lelkész,
Budakalászi Református Gyülekezet*

VÉGSŐ VISSZASZÁMLÁLÁS VAGY IRÁNYVÁLTÁS ÜDVÖSSÉGRE?

A nyolcvanas évek fiatalsága rajongott az Europe együttes The Final Countdown zenéjéért. Nem tudni, mennyire érezte át a generáció a filmcímül is szolgáló szavak jelentését.

A visszaszámlálás teljesen természetes az űrhajók indításánál. Számolhatnának előre, mondjuk tízig, de visszaszámlálnak. Miért? Talán azért, mert elérhetőbb a zéró, mint a végtelen fekvőnyolcas? A bokszban rászámolnak a vesztesre, az ellenségek leszámolnak egymással. Vajon az üdvtörténet is visszaszámol az Alfától az Ómegáig, rászámol a legyőzött Személyes Gonoszra és elszámoltatja a talentumosokat?

Ezek a gondolatok foglalkoztattak tavaly az egyházi esztendő végén, Advent előtt. Most azonban egy másik visszaszámlálásról tudnak azok, akik figyelmesen vesznek részt a böjtölési istentiszteleteken.

Böjt hét hete előtt ugyanis van három visszaszámlálós vasárnap. Hetvened, hatvanad és ötvened. Ezután kezdődik a negyven napos böjt. A hetvenes szám a zsidók babiloni fogságára, míg a negyvenes az özőnvízre, a negyvenéves pusztai vándorlásra, Jézus Krisztus föllépése előtti böjtölésére, stb. emlékeztet.

Persze a számok nem teljesen pontosak, csak a Hetvened megjelenés az, mert valóban

70 nappal előzi meg a húsvétot. $7 \times 7 = 49$. Hogyan lesz ebből negyven? Úgy, hogy levonunk két napot, hétfőt és a húshagyó keddet és a római katolikusok hamvazó szerdájával kezdünk és levonjuk a 7 vasárnapot. Így kapjuk meg a 40 nap böjtöt.

Krisztus után 430-ban a vandálok körbe zárták Rómát. A húsvét előtti hetvenedik naptól nagyon komoly ima és böjtölés kezdődött. Húsvétra eltűnt az ellenség. Nem az erős falaknak tudták be a győzelmet, hanem az imának és böjtnek. Ezért el is rendelték, hogy a böjt két héttel korábban induljon. Róma nem keresztyén társadalma erősen duzzogott a meghosszabbított böjt ellen, mely különböző tilalmakkal járt, mint a táncmulatságok és nagy

lakomák elhagyása – és föllázadt. Naponként egyre hevesebb, kicsapongó lakomákkal és orgiákkal kompenzálták az egyház hála-böjt elrendeléseit. A német eredetű farsang szavunk a fasten; böjtöl jelentésű német szóból ered. A húshagyó kedd mintájára ilyenkor felhagyunk az élvezetekkel. Ezt erősíti a párhuzamosan használt karnevál kifejezés etimológiája is. A latin „Carne vale!” elköszönés szó szerint: Üdv neked hús, azaz Isten veled hús!

A 20. századi katolikus egyház fölismerete, hogy nem képes a szélsőséges farsangolás, karneválozás ellen föllépni, ezért eltörölte a böjt meghosszabbítását.

Érdekes módon a Magyarországi Evangélikus Egyház liturgiájában megmaradt a vasárnapok elnevezése, megtartása.

Sokszor elkerüli a figyelmünket, hogy ez a visszaszámlálás nem a halálra, hanem a föltámadásra vonatkozik.

Mozart Requiem-jének a „Tuba mirum” tételéhez készítettünk magyarozó videót.

A Főton található Károlyi féle altemplomban egy csodálatos, carrarai márványból formált angyal kürttel a kezében várja az isteni avizót Jézus Krisztus visszajövetelének, azaz a halottak föltámadásának jelzésére. Az élethű alkotás megremegteteti az ember lelkét. Az angyallal szemben az oltáron Jézus Krisztus, a föltámadott és az érkező tekint az élő gyülekezet és a koporsókban fekvők serege felé. Szeméből nem ítélet, nem tilalom, nem számonkérés szikrázik, hanem biztatás, szeretet, örökélet-biztatás sugárzik.

Éljünk olyan mértéktartó életet, hogy a végső visszaszámlálás ne az utolsó ítéletre, hanem a szeretteinkkel való boldog viszontlátásra, az Istennel, Jézus Krisztussal való találkozásra vonatkozzék!

(Képek a ZMC archívumából valók)

*Győri János Sámuel
evangélikus plántáló lelkész
Budakalász-Pomáz*

NAGYBÖJT NAPJAIRA

Minden tavasszal megújul körülöttünk a természet, mellyel együtt szeretnénk testben és lélekben megerősödni.

Ahogy nézzük a tavasz hírnökeit, örülünk a kibúvó virágoknak. Ezek a hetek arról szólnak, hogy életünk gyümölcseit tegyük mérlegre.

Mikor meghalljuk a böjt szót, talán sokakban az önsanyargatás színönimájaként jelenik meg, pedig a böjt a megújulásunkat szolgálja. Ahogy visszavágjuk a növényeket, úgy nézzük meg életünkben is, hogy melyek azok az ágak, melyektől szívesen megválnánk, hogy helyette erősebb, szebb ág hajtson.

Valamiről lemondunk. Egy nagyobb rendrakás is azzal kezdődik, hogy selejtezzünk. Nem könnyű, mert jó ragaszkodni bizonyos megszokásokhoz, néha nehéz megfogalmazni, de bármennyire is furcsa, kötődünk dolokhoz. A lemondás segít abban, hogy rájövünk, számunkra minek mi az értéke, mihez mennyire ragaszkodunk.

Valamit vállalni. Mikor az interneten nézzük a bejegyzéseket, napjában számtalan tanácsot kapunk, hogy mit tehetünk meg naponta és annak mi lesz a hatása. Valamit kipróbálunk, valamin egy jót mosolygunk. Kipróbálni valamit nem nehéz, talán még izgalmas is. Valamit rendszeresen végezni már kihívás.

A nagyböjt napjai segítenek bennünket, hogy haladva húsvét ünnepéhez a fogadalmat ellenőrizve tudjuk a várt eredményt is vizsgálni.

Vállalni valamit. Milyen jó mikor tudjuk, nem vagyunk egyedül a kihívással. Mint amikor egy vizsga előtt közösen izgulunk, egy programra közösen készülünk, egy célért közösen összefogunk. Jó tudni, hogy nem vagyunk egyedül fogadalmainkkal.

Tenni valamiért. A szeretet áldozat nélkül könnyen csak üres szavakká válik. Nagyböjtben Jézus keresztre van előttünk, mely az irántunk való áldozatos szeretetének jele. Mikor ránézünk egy keresztre, jusson eszünkbe életünk keresztre, melynek egyik szálkája a szeretetünk kifejezésének nehézsége.

Tenni valamiért, hiszen azt már ezután jobban fogjuk megbecsülni, értékelni fogjuk, hogy van. Megváltásunk, örök életünk ára Jézus kereszthalála volt. Életünk alakulását sokak áldozatos szeretete munkálta. Földünk szépsége őseink igényességét dicsérik. Hazánk

földjét hány hős vére áztatta?

Nagyböjt napjai vannak, megújulást várunk mind magunk, mind világunk számára. Bár ötletünk van arra, hogy mi lehetne másképp, most időnk is van arra, hogy változzunk.

*Kelemen László esperes, plébánia kormányzó
Budakalászi Római Katolikus Egyházközség*

Így böjtölj... Aranysszaja Szent János szerint

 Böjtölj a lábaddal, és ne járj a bűn útján! Keresd a keskeny utat, amin Jézus vezet téged!	 Böjtölj a keziddel, és ne cselekedj bűnt, hanem tegyél jót, amikor csak tudsz!
 Böjtölj a szemeddel, és ne nézz bűnös dolgokat, hanem gyönyörködj Jézusban!	 Böjtölj a füleddel, és ne figyelj a pletykára és hazugságra, hanem hallgass Isten hangjára!
 Böjtölj a száddal, és ne kritizálj, ne panaszkodj, inkább dicséred az Urat!	

VÉDŐSZENTET VÁLASZTOTT A ROZMARING SZERB TÁNCEGYÜTTES

A pravoszláv vallású szerb családok mindegyikének van védőszentje, akit háziszentnek, házi patronnak is neveznek. A védelmező szent ikonját kiteszik a ház egyik keleti falára, és a szent napján a pap a liturgia után elmegy a házhoz, megszenteli az ikont, és aznap a család együtt ünnepel jellemzően egy ebéd vagy vacsora keretében, amelyre meghívják rokonaikat, barátait.

A Rozmaring Szerb Táncegyüttes tagjai, akiknek a többsége már 18 éve minden szabadidejét együtt töltve táncol, szintén olyan, mint egy család, ezért úgy gondolták, ők is választanak egy védőszentet. Az egyházi szokásokat megtartva ők is minden évben megünneplik majd a szentjüket. Szent Trifunra esett a választásuk, aki a borászok, a vendéglősök és a tengerészek védőszentje. Nevéhez több helyi hagyomány is kapcsolódik, hiszen Budakalászon és környékén sok szőlősgazda és bortermelő volt még a XIX. században, mielőtt a nagy filoxéra járvány kiirtotta a szőlőállományt. Trifun egyébként a katolikus Valentin, magyarul Bálint megfelelője, a napját február 14-én ünneplik világszerte az emberek. A védőszent ikonját Vörös Dorina festette meg és a kép negyven napig a budakalászi ortodox templom ikonosztáza mögött állt a szentelés előtt.

Az ikon felszentelésére a helyi szerb templomban került sor február 13-án, vasárnap. A táncegyüttes tagjai, családtagjaik, barátai, is-

merőseik, a helyi szerb közösség tagjai megtöltötték a templomot és áhítattal figyelték a nem mindennapi eseményt. A liturgia részeként került sor a szertartásra, majd a gyönyörű ikont a Kós Károly Művelődési Házba vitték. Mivel a Faluház a táncegyüttes székhelye, ezért az ikonnak itt találtak méltó helyet. Természetesen az intézmény fenntartója, a budakalászi Önkormányzat részéről dr. Göbl Richárd polgármester, és a Faluház igazgatója, Benkó Attila is meghívást kapott az eseményre, hiszen a bozontos üstökű, szomorú tekintetű vértanú – ahogy az ikon ábrázolja – a Faluház védőszentje is lesz ezután. A képet a pap a végleges helyén is megáldotta, és a liturgiához tartozó kalács és koljivo (főtt, darált búzából készült édesség) szentelést is a helyszínen tartotta, így a táncegyüttes tagjai által közösen készített tradicionális édeségeket a résztvevők mind meg is kóstolhatták.

A rendezvény ebéddel folytatódott a Faluház nagytermében, ahol közel száz fő ünnepelte együtt zeneszó mellett, jó hangulatú beszélgetéssel a Rozmaring Szerb Táncegyüttes és a Kós Károly Művelődési ház új védelmezőjét, Szent Trifunt. Az ikont a Faluház látogatói is megtekinthetik az emeleti beugró falán, a büfé felett.

*Horváthné Vaizer Enikő,
Ruzmarin SZHKE elnök*

KÖZÖSSÉGI TÉR

Farsangi bál és tűzgyújtás a Mentáskertben

Mentáskert

TÖBB MINT PIAC

Ahogy közeleg a tavasz, újra felpezsdül az élet a Mentáskertben, Budakalász Termelői Piacán. Akik a hideg téli időjárás miatt szüneteltették az árusítást, újra kínálják a portékáikat és az enyhébb, napsütéses napok miatt a látogatók is szívesebben vásárolnak csütörtök délutánoként a Faluház udvarán. Hamarosan megjelennek az idényzöldségek és a gyümölcsök, így mindenki számára, aki az egészséges, fenntarthatóbb gasztronómia híve, hétről hétre feltöltheti az éléskamráját tartósítószer és adalékmentes minőségi élelmiszerekkel.

Sajtok, tejtermékek

A piacon kapható kézműves sajtok és házi tejtermékek kiváló minőségű tehéntejből és zömmel saját gazdaságból származó alapanyagokból készülnek. Krémes ízesített sajtkrémek és joghurtok

mellett vásárolhatunk igazi sajtkülönlegességeket is, mint például a görög-szénamagos gomolya, a páratlan sikerű gorgonzola és a lágy camembert, amik egy pohár vörösbor mellett igazi gasztronómiai élményt nyújtanak az ingyenceknek. A gyermekeim kedvence a csavart parenyica, amiből egyet-egyét szaladgálás közben elmajszolnak, amíg én bevásárolok.

Zöldség, gyümölcs, fűszernövények

A Mentáskertben vegyszermentes, szabadföldben termesztett idényzöldség és gyümölcs kapható, így ahogy jön a tavaszi jó idő, újra számíthatunk arra, hogy megjelennek a cserepes fűszernövények, zsenge saláták, a hónapos retek, a spenót stb. Előre egyeztetés esetén a termelők zöldségkosár házhozszállítását is vállalják. A pultokon a tavaszi gyümölcsök helyén egyenlőre gondosan elkészített birsalmasajt és a télire eltett gyümölcskészítmények állnak, de hamarosan itt az eperszezon és beérik a többi tavaszi bogósgyümölcs is. Mindenképpen számítsunk tehát a tavalyihoz hasonló epervásárra! A termés időszakában folyamatosan elérhető a pomázi Dolina-völgy aktuális gyümölcsei is.

Tojás, tészták

A tojás alternatív tartású, GMO mentes táplálékon nevelt tyúkoktól származik és mindig frissen érkezik a piacra. A tojásokból különleges házi tészták készülnek, amiket a gyerekek örömeire különböző színekben és formában is elkészítenek. A Mentáskert egyik különleges terméke a fűrjtojás, ami számtalan gyógyhatással rendelkezik. Az apró tojásokat főtt, füstölt, pácolt olajban is lehet kapni, valamint zamatos, ízesített tojáskrémeket is vásárolhatunk belőlük.

Húsok, húskészítmények

A piacon húst és húskészítményeket árusító gazdák Nagykáta és Jászberény közti Hajtáról hozzák Budakalászra az árut. Hajta egy természetvédelmi terület, ami a Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozik. 40 hektáros tanyájukon legeltetik mangalica és duroc sertéseiket, baromfiakat és a hizóbikákat. Az állatokat saját, jó minőségű takarmánnyal etetik, amit nem vegyszereznek, hanem szerves trágyát juttatnak ki a földekre. Nem használnak antibiotikumot, jószagaik rengeteg napfényt és sok törődést kapnak a gazdától és hat gyermeküktől, akik mind kiveszik a részüket a családi vállalkozásból. A mentáskertben friss baromfihúst, különböző füstölt-húsokat, kolbászokat, szalámit, disznósajtot és többféle szalonnát árusítanak. Sokak kedvence a házi virsli hagyományos ízekkel és magas hústartalommal.

Mézek

A Mentáskertben kapható mézek őstermelő méhészek családi vállalkozásából származnak. Ősztől tavaszig az egyik leghatékonyabb alternatív gyógymód a meghűléses betegségekre. A méhészetek közelében nincs gyorsforgalmi út, ezért a növények, amikről a méhek gyűjtenek nem terheltek nehézfémekkel. Mindig az adott év határozza meg milyen és mennyi méz kerül a hordókba. Ezért a mézek fajta választéka nem állandó. Mindig számíthatunk adalékmentes pékárukra, különböző kézműves termékekre, időszakosan kaphatók tönkölylisztből készült kekszek, sütemények, kerámiák, ültethető növények.

Mentáskert mint közösségi tér

A szervezők az Önkormányzat támogatását élvezve nem csupán friss és jó minőségű élelmiszert szeretnének kínálni a kalásziaknak. Minden hónapban két alkalommal vidám családi rendezvények, mulatságok és hasznos programok várják a város lakóit csütörtök délutánonként. Különböző kreatív programok mellett idén is számíthatunk egészségügyi szűrőnapra és ismét megrendezésre kerül a tavaly nagy sikert arató „Nagy Táborválasztó” délután, ahol a családok kiválaszthatják a legmegfelelőbb nyári tábort a gyermekeknek.

Gulyás Rita

Megjelent a Patakpart Iskola körüli úthálózat tendere

A Közbeszerzési Értesítőben megjelent a Patakpart Általános Iskola megközelítését szolgáló úthálózat- és infrastruktúra-fejlesztés kivitelezésre kiírt önkormányzati felhívás. Az autós kapcsolatok mellett nagy hangsúlyt fektetünk az iskola gyalogos és kerékpáros megközelíthetőségének könnyítésére. A beruházás nagyságrendje meghaladja Budakalász pénzügyi lehetőségeit, ezért az előkészítési szakaszban nyújtott 36 millió forintos kormányzati támogatás folytatásaként további központi forrásokat csoportosítanak át a szükséges építési-kivitelezési munkákra.

A tavaly szeptemberben megnyílt Patakpart Általános Iskola környékén hiányzik a közlekedési infrastruktúra. A 16 tantermes intézménybe járó gyermek- és pedagógus létszám a következő tanévekben tovább fog emelkedni, így a forgalmi terhelés növekedésére hosszú távon is megnyugtató megoldást kell találni.

a Patakpart Iskolához kapcsolódó közlekedésfejlesztési tervekről

Miután a beruházás költségei jelentősen meghaladják a város anyagi lehetőségeit, ezért Budakalász a Kormányhoz fordult. Vítályos Eszter az EMMI európai uniós fejlesztéspolitikáért felelős államtitkára támogatásról biztosította a projektet, ennek első elemeként tavaly 36 millió Ft vissza nem térítendő támogatást nyert a város az előkészítő munkálatokra.

A városvezetés a tervezés során azt a célt jelölte ki, hogy az iskola körzetéből érkező gyermekek gyalogosan, illetve kerékpárral biztonságosan el tudjanak jutni az intézménybe. Ezt szolgálják a tervezett új járdák és burkolt gyalogösvények, a Barát-patakon átívelő új gyalogos híd, a forgalomcsillapítási megoldások, valamint kerékpáros felfestések. A tervezési munkát lakossági észrevételek is segítették, amit ezúton is köszönünk!

Az autósok számára a Klisovác utca és a Kőbányai út összekötése jelenti a legnagyobb fejlesztést. A Barát-patakon való át-

kelést az iskola felett megépülő új út teszi lehetővé, melyhez a Kőbányai út szintén újonnan megépülő szilárd burkolatú szakasza csatlakozik. A Klisovác utca, illetve a Kőbányai út korábban megépített szakaszai is megújulnak. A projekt része a közvilágítás fejlesztése, valamint az utak melletti zöldfelületek kialakítása.

A projekt keretében összesen 579 méter új út, 1734 méter új járda és egy új gyalogos híd épül. Ezen felül 761 méternyi meglévő útszakasz teljesen megújul, a közvilágítás 31 új kandeláberrel bővül, 6420 m² gondozott zöldfelület jön létre.

A kivitelezés megkezdéséhez szükséges tervek elkészültek és az engedélyek is rendelkezésre állnak. A források biztosításában Budakalász a Kormány segítségére számít. Az egyeztetések során Vítályos Eszter államtitkár asszony a beruházás további támogatásáról biztosította városunkat, ennek ismeretében indult el a feltételes közbeszerzési eljárás. A nyertes kivitelező akkor kezdheti meg a munkát, ha a Kormány rendelkezésre bocsátja az építési munkákhoz szükséges forrást.

Projektelemekek:

1. Patakpart utca új út építése
2. Kőbányai út II. szakasz új út építése
3. Barát patakon történő áthidalás (hídépítés)
4. Kőbányai utat Klisovác utcával összekötő új járda építése
5. Kőbányai út I. szakasz meglévő út fejlesztése
6. Klisovác utca meglévő út fejlesztése
7. Levendula-Kamilla utca Kamilla köz közötti új járda építése
8. Klisovác utca, Orom utca és Kamilla köz közötti új járda építése
9. Fácán utca, Fácán köztől Kőbányai útig tartó szakaszán új járda építése
10. Közvilágítás kiépítése
11. Tájépítészeti munkák, tereprendezés

A Patakpart utca jelenlegi állapota. Utat kell építeni, de Budakalász egyedül ezt nem tudja kifizetni.

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc

Szerkesztők: Urbán Ákos, Péterffy Gábor

Munkatársak: Gulyás Rita, Rosta Gábor

Fotók: Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomtatás újrapiapír felhasználásával: Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26/340-266

Faluházi programok március hónapban

2022. március 11. 19 órától Kollár-Klemencz László: „Öreg banda”-zenés irodalmi est.

„Kollár-Klemencz László két izgalmas elbeszéléskötet után egy több évszázadot átölelő családregénnyel jelentkezik. A Kaldenecker család ősei az 1720-as években érkeztek meg Svábföldről Dunaharasztra, hogy aztán az elkövetkező évszázadokban ezen a környéken éljenek Soroksártól Újhartyánig. A Duna és az Alföld találkozásánál próbáltak boldogulni: dolgoztak, költöztek, álmództak és szabad idejükben zenéltek. Nemzedékek adják át egymásnak a regény lapjain a sváb hangszereket és a családi legendákat ugyanúgy, mint a recepteket és a beceneveket. Jöhetnek világháborúk, kitelepítések és forradalmak, az Öreg Banda nagyon sokáig játszik tovább rendületlenül.”

Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon és a rendezvény előtt a helyszínen.

2022. március 12. 10-16 óra között Természetjáró Kör-Budai túra. A túra hozzávetőlegesen 12 km hosszú lesz és közepes nehézségű a Budai-hegységbe. Találkozik a Libegő zugligeti (völgyi) állomásánál.

„Tiszteld a múltat, hogy erősebb a jelent, és munkálkodjass a jövőn.”
(Székely István)

Szeretettel meghívjuk Budakalász polgárait

2022. március 15-én

10 órára az 1848/49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett ünnepi megemlékezésre.

Helyszín: Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár nagyerterme

Az ünnepi műsorban közreműködnek: Lenvirág Táncegyüttes és Kalász Alapfokú Művészeti Iskola

Emlékezzünk és ünnepejünk együtt!

2022. március 10-11:30 között március 15-i megemlékezés. Szeretettel meghívjuk Budakalász polgárait az 1848/49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett ünnepi megemlékezésre a Faluház Báltermébe. Az ünnepi műsorban közreműködnek a Lenvirág Táncegyüttes és a Kalász Alapfokú Művészeti Iskola növendékei.

2022. március 17. 19 órákor Filmklub - „Lesz ez még így se!” amerikai romantikus vígjáték. Belépőjegyek a helyszínen kaphatók.

2022. március 24. 14 - 18 óra között Vértadás!

2022. március 26. 8 - 12 óra között Ládafia Garázs vásár.

Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon.

2022. március 26. 19:30 órákor Kalapács koncert (heavy metal), vendég: Monument Zenekar. Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon és az esemény előtt a helyszínen.

2022. április 6. 19 órákor „Jaj nekem, ha nem hirdethetem az evangéliumot” – Dr. Csókay András előadása. A Lélekbúvár sorozatban vendégünk Dr. Csókay András Prima Primi díjas, a Magyar Köztársasági

Érdemrend középkeresztjével kitüntetett idegsebész, agykutató. Dr. Csókay András mélyen hívő ember, aki a munkáját is a hitére alapozza. Erről tett tanúságot az Eucharisztikus Kongresszus hírnökeként és az elmúlt időben tartott számtalan előadása során. Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon és az esemény előtt a helyszínen.

2022. április 7. 18 órákor Benda Gábor: „Jézus története” - zongora kompozíció. Benda Gábor zongoraművész a „Jézus története” című tizenkét tételes zongora kompozícióját az 52. Eucharisztikus Kongresszus alkalmával mutatta be a budapesti Hermina-kápolnában a Jeruzsálemi Szent-Sír Lovagrend szervezésében. Ezúttal duó formációban mutatja be a művet Horváth Plútó József basszusgitáros közreműködésével. Belépés ingyenes.

2022. április 8. 19 órákor Karinthy Vera – Borna Tibor: „Öt Karinthy és én” - irodalmi est a Költészet Napja alkalmából. Karinthy Frigyes, Gábor, Ferenc és Márton írásait, valamint Vera – Frigyes dédunokája – énekét hallhatják. Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon és az esemény előtt a helyszínen.

Mentőskert

Kalászi Termelői Piac

Programok 2022. tavasz-nyár

● MÁRCIUS 10.
TAVASZI KREATÍV NAP!
KAPUDISZ KÉSZÍTÉS, KOKÁRDA ÚJRA GONDOLVA.

● MÁRCIUS 31.
KERTÉSZETI KISOKOS
ÍGY TEGYÜNK RENDET KÖRNYEZETTUDATOS
MÓDON A KERTBEN

● ÁPRILIS 14.
HÚSVÉTI KREATÍV NAP!
TOJÁSFESTÉS, HÚSVÉTI ASZTALDISZEK
KÉSZÍTÉSE

● ÁPRILIS 28.
FIGYELJÜNK MAGUNKRA!
SZÖRÖNAP AZ EFI-VEL.
INBODY MÉRÉS, EGÉSZSÉG TANÁCSADÁS

● MÁJUS 5.
NAGY TÁBORVÁLASZTÓ!
REMEK PROGRAM AZOKNAK A SZÜLÖKNEK,
AKIK MÉG NEM DÖNTÖTTÉK EL, HOGY
GYERMEKÜKET, HOVA KÜLDJÉK NYARALNI

● MÁJUS 26.
ÖKO GYEREKNAP.
KREATÍV, TUDATOS, EGÉSZSÉGES,
JÁTÉKOS.

● JÚNIUS 2.
NYÁRI KREATÍV NAP!
LEKVÁRFŐZÉS KÖZÖSEN NYÁRI, KAGYLÓS
DEKORÁCIÓ KÉSZÍTÉSE

● JÚNIUS 23.
GÖRÖG NAP.
OLIVA KÖSTOLÓ, GÖRÖG IZEK,
GÖRÖG TÁNCBÁZ

A KREATÍV FOGLALKOZÁSOK ÁRA 1500 FT,
A TÖBBI KISÉRŐ PROGRAM INGYENES!

